

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

BAKALÁŘSKÉ PREZENČNÍ STUDIUM

2022-2023

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Martin Kacíř

Motivace ke studiu andragogiky

Praha 2023

Vedoucí bakalářské práce:

Doc. PaedDr. Slavomír Laca, Ph.D., Dr.h.c.

JAN AMOS KOMENSKY UNIVERSITY PRAGUE

BACHELOR FULL-TIME STUDIES

2022-2023

BACHELOR THESIS

Martin Kacíř

Motivation to study adnragogy

Prague 2023

The Bachelor Thesis Work Supervisor:

Doc. PaedDr. Slavomír Laca, Ph.D., Dr.h.c.

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpal, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použitých zdrojů.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne 20. 3. 2023

.....

Martin Kacíř

Poděkování

Děkuji panu Doc. PaedDr. Slavomíru Lacovi, Ph.D., Dr.h.c. za odborné vedení bakalářské práce a cenné připomínky a rady, které mi byly poskytnuty během konzultací. Dále bych rád poděkoval všem respondentům, kteří vyplňovali dotazník k vypracování bakalářské práce.

Anotace

Vypracovaná bakalářská práce se zabývá motivací studentů v oboru andragogiky. Jejím hlavním cílem je zjistit proč a za jakým účelem vlastně andragogičtí studenti studují obor andragogiky, také zjistit jaké jsou mezi různými studenty rozdíly. V teoretické části jsou popsány historické momenty andragogiky, které byly pro andragogiku nesmírně důležité a jak byla andragogika formována. Teoretická část také měla popsat pojem andragogika, další část práce je zaměřena na roli andragogů, a nakonec byla v teoretické části pozornost zaměřena na motivaci. Praktická část je zaměřena na studenty andragogiky, kdy byli pomocí dotazníku dotazováni na otázky, které byly sestaveny, tak aby se mohly prověřit všechny stanovené hypotézy.

Klíčová slova

Andragogika, historie, hypotéza, Chí-kvadrát, kompetence, motivace, student andragogiky.

Abstract

The bachelor thesis deals with the motivation of students in the field of andragogy. Its main goal is to find out why and for what purpose andragogic students actually study the field of andragogy, also to find out what the differences are between different students. The theoretical part describes the historical moments of andragogy, which were extremely important for andragogy and how andragogy was formed. The theoretical part also supposed to describe the word andragogy, further attention is focused on the role of andragogues, and finally, in the theoretical part, attention was focused on motivation. The practical part is aimed at students of andragogy and they are asked questions using a questionnaire, which are compiled so that all established hypotheses can be tested.

Keywords

Andragogy, history, hypothesis, Chi-square, competence, motivation, student of andragogy.

ÚVOD	8
TEORETICKÁ ČÁST	10
1 HISTORIE ANDRAGOGIKY	10
1.1 Vznik a vývoj pojmu andragogika.....	11
1.2 Andragogická didaktika.....	12
1.2.1 Rozdělení didaktik podle zaměření.....	13
2 ANDRAGOGIKA	15
2.1 Předmět a objekt andragogiky	16
2.1.1 Vzdělávání ve stáří.....	18
2.1.2 Andragogické subdisciplíny.....	19
2.2 Celoživotní vzdělávání	20
3 ROLE ANDRAGOGA	22
3.1 Andragogické kvalifikace a kompetence	23
4 MOTIVACE	26
4.1 Motivační faktory	27
4.1.1 Zájem	29
PRAKTICKÁ ČÁST	30
5 STANOVĚNÍ CÍLE VÝZKUMU	30
5.1 Cíl a hypotéza výzkumu	30
5.2 Výzkumný vzorek.....	32
5.2.1 Strukturalizování dotazníku	32
5.3 Výsledky výzkumu a jeho vyhodnocení.....	54
5.4 Diskuze a doporučení pro praxi	59
ZÁVĚR	62
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	64
SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ	67
SEZNAM PŘÍLOH	70

ÚVOD

Bakalářská práce bude nést název „Motivace ke studiu andragogiky“.

Autor si zvolil jako téma své práce motivace ke studiu andragogiky, a to z více důvodů. Jedním z hlavních důvodů je ten, že bakalářská práce se má zabývat andragogikou, takže toto téma dobře zapadá do zadání práce. Dalším důvod je ten, že studium se zabývá přímo andragogikou, a proto se dá lépe dostat k informacím a potřebným zdrojům.

Teoretická část bude naplánovaná rozdělit na 4 větší kapitoly, které se budou zabývat historií andragogiky, jak vznikla, a kde sahají její počátky, dále se dotkne samotné andragogiky, kde budou vymezeny základní pojmy a dále se bude autor zabývat její současnou formou a podobou. Dále se autor bude snažit vymezit, jak v dnešní době může takový andragog pracovat a co vše je v jeho kompetencích. Poslední kapitolou bude motivace, a to vše co k ní patří jaké jsou motivační faktory, jak můžeme člověka motivovat a k čemu je vlastně motivace dobrá. Teoretická část by měla být rozložena, tak aby zabírala zhruba padesát procent celé bakalářské práce. Zbýlých padesát procent by mělo být použito na praktickou část práce.

V praktické části bude přichystán dotazník, který bude předložen na vyplněním ostatním studentům andragogiky, kteří jsou vlastně jediným zkoumaným subjektem, který může tento dotazník vyplňovat. Dotazník bude obsahovat jasné a stručné odpovědi, aby nebyl složitý na vyplnění a taky na vyhodnocení a shromažďování výsledků, o které se bude praktická část opírat a dále se s nimi bude pracovat. Z výsledků dotazníku bude nakonec sestrojen Chí-kvadrát.

Hlavní cíl bakalářské práce je dozvědět se, jakou motivaci a za jakým cílem studenti nejčastěji studují právě obor andragogika. Dále zjišťovat, jestli je vlastně andragogika obor, který má v budoucnu nějakou větší perspektivu a zda by mohl být o andragogiku i v blízké budoucnosti větší zájem široké veřejnosti.

V dnešní době se můžeme stále setkat s lidmi, kteří si kladou otázku, co je andragogika, čím se zabývá, co takové studium obnáší a jaké může mít člověk v budoucnu s tímto zaměřením uplatnění. Všechno nasvědčuje tomu, že andragogika jde dobrým směrem a tato práce by mohla sloužit trochu jako taková ukázka andragogiky a přiblížit okolnímu prostředí, o co vlastně v andragogice jde.

TEORETICKÁ ČÁST

1 HISTORIE ANDRAGOGIKY

Každá vědní disciplína, do které spadá i andragogika, má svoji historii v rámci vývoje společnosti. Na základě vývoje společnosti můžeme poukázat historicky obraz andragogiky, který budeme popisovat v následující kapitole.

Člověk se ve svém životě vždy učil, a to jak v dětském, tak i v dospělém věku. Bylo to z důvodu, že musel nějak reagovat na své biografické, vývojové změny a také i na měnící se společenské situace. (Beneš 2008, s. 19)

Pojem andragogika nebyl dříve ještě používán, tak proto během středověku bylo samotné vzdělávání spojeno s potřebami tehdejší společnosti. Šlo hlavně o to, aby se jedinec rozvíjel všestranně a harmonicky. Vzdělávání se orientovalo na všemožné složky výchovy, nejčastěji však šlo o složky rozumové, mravní a tělesné. Samotné vzdělávání dospělých má své kořeny již v Egyptě, kde šlo o profesní vzdělávání. Egyptské školství se v té době zaměřovalo na vzdělávání kněží, architektů, vojáků a lékařů. Starověk byl pro vzdělání dospělých také velmi přínosný, a to především díky Marcusu Fabiusu Quintilianusovi, který napsal dílo: „O výchově řečníka“. Právě toto dílo se zaměřuje na vzdělávání dospělých. (Zormanová 2017, s. 26)

S pojmem andragogika jako takovým se můžeme poprvé setkat již v díle „Platónovo učení o výchově“, které napsal německý vysokoškolský učitel Alexander Kapp. Alexander Kapp je považován vůbec za prvního člověka, který vlastně pojem andragogika použil. Třetí kapitolu tohoto díla nazval „Andragogika neboli vzdělávání v dospělém věku“ a položil tím základní stavební kámen této nově se tvořící vědecké disciplíně. Kapp usiloval o to, aby bylo vzdělávání dospělých odlišná disciplína než pedagogika, i když v té době šlo zatím jen o název a o hlubší rozbor se již nepokusil. Přesto se andragogika i po Kappovi dále formovala. (Palán a Langer 2008, s. 23)

Andragogika je pojem, který je rozšířen hlavně v našem prostředí, protože v jiných zemích není tento termín používán. Mezi termíny, které se používají v zahraničí místo naší andragogiky jsou vzdělávání dospělých nebo další vzdělávání. V České republice

vedlo po roce 1989 k jeho zavedení hlavně rozhodnutí akreditační komise MŠMT, která potvrzuje systém studijních, doktorandských a habilitačních oborů na vysokých školách. (Beneš 2014, s. 11)

Palán a Langer (2008, s. 8) tvrdili, že vzdělávání a výchova byly vždy velmi úzce propojeny s člověkem a společností, která kladla důraz na nutnost předávat získané zkušenosti, dovednosti a poznatky následujícím generacím. Jako cesta k individualizaci člověka slouží právě dějiny vzdělávání.

Andragogice vždy dělalo problém zařadit se do systému věd. Jeden z vnějších faktorů je ten, že andragogika měla vždy nevýhodu, protože vždy byla malá snaha ze všech stran založit samostatnou andragogickou vědu. Vnitřních faktorů je větší množství. Andragogika není uváděna jen jako věda o výchově, ale od ní rozlišitelná angažovaná reflexe praxe, která si neklade za úkol produkovat vědu. Andragogika je jen přece ještě pořád velmi mladá věda, která se musí teprve utvářet. Mladost této vědy není jediný problém, proč je těžké ji uznávat. Dalšími argumenty proti andragogice jsou její komplexnost a nestabilita. (Beneš 2001, s. 55-57)

1.1 Vznik a vývoj pojmu andragogika

Ucelenému pojmu andragogika předcházela jiná vědecká disciplína a je to právě ta, která je nejdůležitější pro všechny formy výchovy a vzdělání a jde o pedagogiku. Mezi první osobnosti, které jsou spojeny se samotnou pedagogikou a pochází z antického Řecka jsou Sokrates a Platón. Sokrates ani Platón nepoužívali sice pojem pedagogika, ale jejich filozofické myšlenky odpovídaly významu pedagogiky. Když bychom chtěli i zacílit na významnou osobnost, která se zasloužila o vyzdvižení pedagogiky na českém území, nemůžeme opomenout Jana Ámose Komenského. (Beneš 2001, s. 63)

Jan Ámos Komenský, který byl prvním, co použil pojem celoživotní učení. Ve svých dílech kladl důraz na vzdělávání všech sociálních skupin bez jakékoliv diskriminace, právě Jan Ámos Komenský byl tím, kdo dal, důležitý podnět pro to, aby se lidé vzdělávali po celý svůj život, takže to platilo jak pro děti, tak také pro dospělé. (Zormanová 2017, s. 26)

Termín andragogika se formoval poměrně pozdě, a to teprve v 19. století. Andragogika je méně respektována mezi ostatními vědními obory, a to hlavně díky tomu, že má s porovnáním mezi ostatními vědními obory krátkou existenci. Když budeme sledovat vývoj lidské společnosti ze sociologického hlediska můžeme jej rozdělovat do několika etap spojených s prací, mezi typické činnosti lidí patří:

- „*Společnosti lovců a sběračů získávající obživu lovem zvěře a sběrem plodů,*
- *společností pastevců a zemědělců spojené s hospodařením na poli a chovem domácího zvířectva, které lidem zajišťuje potravu,*
- *tradiční státy rozvíjející města a existenci nadřazené moci, mezi které patřili císaři nebo třeba králové,*
- *Průmyslové společnosti v souvislosti s vznikem průmyslových společností můžeme hovořit o průmyslové revoluci, jejímž hlavním a vrcholným cílem se stala industrializace, což znamená nástup stojů a strojní výroby“.* (Palán a Langer 2008, s. 22-23)

Beneš (2014, s. 40) poukazoval na to, že andragogika jako taková a její oblast výzkumu nevznikala jenom v důsledku rozvoje nebo diferenciací stávajících vědních disciplín. Jeden z hlavních důvodů jejího vzniku bývala společenská poptávka po různých nových druzích kvalifikací a znalostí. Konkrétně třeba v USA byla potřeba vzdělávat kvalifikované andragogy, také proto vzniklo již v roce 1930 oddělení pro vzdělávání dospělých na Teachers College of Columbia University. Andragogika se rozvíjela hlavně na univerzitách, a to již od počátku 60. let.

1.2 Andragogická didaktika

„Andragogická didaktika je vymezena jako teorie výuky dospělých, tj. vyučování na straně lektora a učení na straně účastníka. Výuka je komplexní proces, který tvoří synergický efekt vyučování a učení včetně působení různých vnějších vlivů, jako prostředí, organizace vzdělávání a zpětná vazba účastníků s lektorem.“ (Mužík 2010, s. 16)

Již už dávněji Pech (1937, s. 35) uváděl, že didaktika je teorie vyučování. Její metody jsou vzdělávání rozumové a metody soustavného učení. Pech se dívá na školský systém

jen ve dvou pohledech, a to je vyučování, což je činnost učitele a učení, což je činnost žáků.

Když nahlédneme do dějin tak předmětem didaktiky je vždy určována jen tradiční pedagogika. Mluví se o vědě jejímž centrem bylo vzdělávání nebo vyučování. O rozvoj didaktiky se během historie zasloužilo mnoho významných osobností. (Mužík 2010, s. 15)

Poprvé byl termín „didaktika“ použit ve vědeckém významu, a to během osvícenství 17-18. století. Tento termín byl použit německým pedagogem Wolfgangem Rathkelem. Didaktika pro něj představovala umění učit. V případě že používal přívlastek didaktický označoval tím učební postup. Avšak i když Wolfgang Rathke použil termín didaktika jako první, tak musíme vyzdvihnout Jana Ámose Komenského, který se didaktikou zabýval více hlouběji. Jan Ámos Komenský je označován i jako první velký didaktik a k tomuto označení mu nejvíc pomohlo jeho vypracované dílo „Didactica Magna“ česky ji známe pod pojmem Velká didaktika. Je to velmi výrazný a velký mezník ve vývoji didaktiky. Dalšími významnými osobami, které se zasloužili o zvýraznění didaktiky a navazovali na Komenského byli například: J. H. Pestalozzi, J. J. Rousseau, nebo také J. F. Herbart. (Zormanová 2014, s. 12)

1.2.1 Rozdělení didaktik podle zaměření

Didaktika jakožto vědní obor, má i své rozdělení podle zaměření na jaký problém se zaměřuje. Didaktiku můžeme dělit na čtyři základní didaktiky a těmi jsou obecná didaktika, předmětová didaktika, oborová didaktika a didaktika školní. Obecná didaktika se zabývá teorií vyučování, zkoumá jednotlivé faktory a podmínky, které podmínky vyučování ovlivňují jak externě, tak interně a jakožto obecná didaktika se dále zabývá obecnými problémy výuky. Je úzce spjata s oborovou didaktikou (Zormanová 2014, s. 11)

Vališová a Kovaříková (2021, s. 19) tvrdí, že obecná didaktika zkoumá vztahy a souvislosti ve vzdělávání a vyučování, které jsou obecně platné. Zkoumá učební činnosti a jejich procesy, problémy s motivací studentů k učení způsobeno vedením

vyučovacích hodin, různé problém efektivity a charakteru vyučování a v neposlední řadě jakou roli ve vyučování má učitel a jakou student.

Pojem obecná didaktika vychází z řeckého slova didáskein, který vyjadřuje více podobných slov jako vyučovat, poučovat, být vyučován a učen. (Průcha 2009, s. 651)

Když půjde o předmětovou didaktiku, tak v tom případě se budeme zaměřovat na specifickou didaktiku disciplínu, která bývá vyučovaná na vysokých školách a je spojena hlavně s přípravou učitelů, kteří učí technické nebo jiné odborné předměty na středních odborných školách. (Vališová a Kovaříková 2021, s. 19)

Zormanová (2014, s. 12) uvádí, že předmětová didaktika se zaměřuje na jeden určitý studijní předmět. Tyto didaktiky se vytvářejí ve vazbě na příslušené vyučovací předměty.

Oborová didaktika tak samo jako předmětová se zaměřuje na jeden určitý studijní předmět. Jen s rozdílem, že stále nemá ustálené vymezení svého pojmu. Definice se ale i přesto pohybuje od pojetí oborové didaktiky až po pojetí oborové didaktiky jako aplikované vědy. (Zormanová 2014, s. 12)

Vališová a Kovaříková (2021, s. 19) jsou toho názoru, že u oborové didaktiky se spojuje příprava učitelů, která je spojena s pedagogickou praxí. Dále bývá i propracovaná pro jednotlivé úrovně a zaměření vzdělávání.

Poslední čtvrtá didaktika, a to je didaktika školní, ta se zaměřuje, na to jak připravit odborníky, tak aby zvládli kvalitně vést praktická cvičení a odbornou praxi (Vališová a Kovaříková 2021, s. 19-20)

2 ANDRAGOGIKA

Andragogika má mnoho podob a významů, každý autor může používat trochu jinou definici například Beneš (2014, s. 11) tvrdí, že andragogika je vědní obor v systému věd o výchově a vyučování, který je zaměřená na všechny aspekty vzdělávání a také učení se dospělých. Dále tvrdí, že andragogika je studijní obor v programu pedagogických věd, sloužících k budoucí přípravě odborníků v oblasti vzdělávání dospělých.

Skoro v každé publikaci, ve které se pojednává o andragogice se tvrdí, že se tato věda teprve utváří, hledá své místo v systému věd, protože nemá jednoznačné vymezení. Může za to jedno ze stěžejních úskalí a to, že andragogika má krátké trvání, původ v praxi a také do značné míry eklecticismus. Eklecticismus je badatelský přístup, který vybírá z různých zdrojů určité prvky, které následně spojuje do kvalitativně nového celku. Pojem andragogika, jak jsem zmiňoval se moc po světě neuchytil, to je další z problému pro zakotvení této vědy do své jasné podoby. (Palán a Langer 2008, s. 35-36)

Slovo andragogika vzniklo mnohem později než jeho obsah, obsahem je myšleno samostatné vzdělávání dospělých. Vzniklo z řeckých slov spojením slov anér a andros, což překládáme jako muž a gogein či ago, což jde přeložit jako vést. Spojením těchto dvou slov dostaneme slovo vedení mužů, ale v dnešní době už vzdělávání není určeno jen pro muže, tak toto označení není dnes úplně přesné. Hlavní zkrácenou myšlenkou se dá říci, že andragogika je doprovázení člověka při jeho cestě za vzděláním, poznáním a pochopením světa. (Beneš 2003, s. 13)

Každá věda, proto i andragogika musí mít jasně určeny názvy věcí a jevů, které se budou ve zkoumání vědy používat. Pokud by však k tomu nedošlo, mohly by se nazývat věci stejně nebo naopak stejné věci různě. Je jasné, že všechny obecné pojmy, se kterými se pracuje, mají i svou obecnou platnost a mohou mít i stejný nebo podobný význam v řadě vědních disciplín. Není to vždy pravidlo, protože stejný pojem v různých vědách může mít odlišný obsah. Každá z disciplín má své základní pojmy, jenž musí mít nezbytně jednotný význam, ale také musí být jednoznačně chápány, protože jsou základem dalších teorií, vědních konstrukcí a myšlenkových pochodů. I když

se andragogika docela rozvinula, pořád je těžké stanovit, které pojmy jsou těmi základními. (Palán a Langer 2008, s. 36)

Ve vzdělávání dospělých se začíná mluvit o různých konceptech učení, které výrazně ovlivňují dosah vzdělávacích programů, když si uvedeme jako příklad podnik. Vysoká úspěšnost těchto programů má co dělat s tím, že jsou na ně většinou vynaloženy nemalé finanční prostředky, ale také je jeden z faktorů ten, zda pracovníci mají zájem o to se učit. Má to dvě strany mince na první straně vidíme výzvu o to posílit učení a vzdělávání v podniku. Zase na druhé straně jsme svědky nejistoty, jak zajistíme, aby proces učení byl efektivní a kvalitní. (Mužik 2010, s. 54)

Jeden z úspěchů 21. století je prodlužování lidského života a snižování porodnosti, tohle jsou dvě příčiny, které jsou velkou výzvou právě pro andragogiku a ta dokazuje, že investovat do lidského kapitálu po celý svůj život patří s všemi ohledy na budoucí vývoj mezi takzvané moudré investice. Demografické stárnutí populace je také argumentem pro opodstatněnost andragogiky jako samotné vědní disciplíny a již v 21. století nemusí bojovat o své místo mezi vědními disciplínami a svou vlastní existenci. Jestli přijmeme andragogiku jako samostatnou vědní disciplínu, budeme se muset také zabývat jejím stavem vnitřní struktury. (Veteška, Vacínová a kol. 2011, s. 9)

2.1 Předmět a objekt andragogiky

Když se budeme snažit vymezit předmět andragogiky, musíme zjišťovat to jakými činnostmi se zabývá andragogika, na které oblasti se orientuje. Před tím, než se budeme snažit vymezit předmět andragogiky je potřeba si vyjasnit pojetí andragogiky. U nás v České republice se ustálily dvě základní pojetí:

- Andragogika v užším slova smyslu je úzké pojetí andragogiky někdy označováno jako pojetí pražské. Zaměřuje se na výchovu, celoživotní vzdělávání a učení dospělých. Toto pojetí je více zaměřeno na pedagogiku. Za zakladatele tohoto pojetí se označuje doc. Milan Beneš. Mezi další stěžejní pojmy tohoto pojetí patří výchova, vzdělávání, vzdělání, učení, kompetence, výuka, kvalifikace a osvěta.
- Andragogika s širším pojetí se dá označit také jako integrální andragogika. A také se o ní dá mluvit jako o andragogice olomoucké. Toto pojetí není orientováno jen

na oblast výchovy, ale rozšířila se i o dimenzi péči a spojuje se s jménem svého zakladatele, za kterého je považován doc. Vladimír Jochmann. (Palán a Langer 2008, s. 72)

Zjednodušeně lze říci, že předmětem andragogiky je učící se dospělý. Od začátku 21. století se učení dospělých stalo výchozím pojmem pro všechny jeho souvislosti. Učením dospělých se s nároky ke změnám života andragogika zabývá čtyřmi rovinami:

- Hledisko makrosociálního vývoje, které se zaměřuje na otázky ekonomické a společenské funkce vzdělávání dospělých, vývoj kvalifikační struktury, sociální stratifikace, latentní funkce vzdělávání dospělých, vzdělávání dospělých k funkci vyrovnávat se se společenskými krizemi například migrace nebo třeba nezaměstnanost.
- Hledisko institucionální a organizační zázemí vzdělávání dospělých. V tomto hledisku se jedná o otázky institucionalizace a organizační struktury.
- Dalším hlediskem je hledisko interakce, didaktiky a metodiky. V tomto hledisku se andragogika zabývá analýzou procesů organizovaného učení.
- Posledním a také čtvrtým hlediskem je hledisko na individuální úrovni. Tady jde především o tvorbu identity, o možnost plánovat vlastní vzdělávací cestu a vztah k životním problémům. (Beneš 2008, s. 35-36)

Objekt andragogiky je oblast, na kterou se zkoumání andragogiky zaměřuje, kde se myslí i tu kterou analyzuje, sleduje popisuje a také interpretuje. Když to budeme chtít vysvětlit jednoduše řekneme, že jde o oblast jejího zájmu. Jako obvykle existuje pohledů na objekt andragogiky více. Za objekt andragogiky se považuje dospělý jedinec v celém průběhu jeho životní dráhy. Za dospělého jedince se dá považovat ta osoba, která dosáhla somatické, psychické, sociální a také ekonomické zralosti. Životní dráha člověka se popisuje do čtyř dimenzí:

- Časové hledisko, které se rozděluje na biografické, což znamená čas od narození po smrt a sociálně historické, které se vyznačuje v kontextu děje lidstva.
- Horizontální dimenze životní dráhy, zde jde o historický prostor, v němž se nacházíme a žijeme.

- Dalším hlediskem je vertikální dimenze životní dráhy, při které jde o postup nebo sestup na nějakém žebříčku, zpravidla jde o žebříček v organizaci hierarchie, třeba může jít o společenskou hierarchii.
- Posledním hlediskem je hodnotící aspekt. Jde o naše subjektivní hodnocení životní dráhy, kde bereme v potaz i hodnocení blízkého sociálního okolí.

Důležitým významem na andragogický objekt je ten, že hovoříme o dané osobě v průběhu celé jeho životní dráhy. Kde do dospělosti nastupujeme už s nějakými získanými dovednostmi a zkušenostmi, které jsme získali již od počátečního vzdělávání. Na druhou stranu se přece andragogika nezaměřuje jen na tu část dospělé populace, která je v produktivním věku, ale nesmíme zapomínat i na stárnoucí populaci, která se může také vzdělávat i v pokročilém věku, kde bychom se zabývali už gerontopedagogikou. (Palán a Langer 2008, s. 71-72)

2.1.1 Vzdělávání ve stáří

Když budeme chtít geragogiku co nejstručněji definovat, tak lze říci, že v geragogice jde o výchovu ke stáří a ve stáří. (Livečka 1979, s. 26)

Gerontagogika je složené slovo z řečtiny. Gerón, což znamená stařec a agogé, což je do českého překladu vést někoho. Patří také mezi vědní disciplíny. Týká se edukace osob v seniorském věku. (Benešová 2014, s. 7)

Mühlpachr (2009, s. 11-12) rozlišuje gerontopedagogiku na gerontopedagogiku v užším a širším slova smyslu. V užším slova smyslu jde o pedagogickou disciplínu, která se zabývá výchovou a vzděláním seniorů. Jde o vzdělání jak ve stáří, tak ke stáří. Už dávno neplatí, že se vzdělávají jen osoby v dětství a mládí. Výchova společně se vzděláním jsou dnes chápány jako celoživotní proces. Když budeme chtít definovat pedagogiku jako obecnou vědu o výchově a vzdělání, tak pedagogika se bude zabývat dětmi a mládeží, andragogika potom dospělými a gerontagogika seniory. V širším slova smyslu je gerontopedagogika vysvětlena jako teoreticko-empirická disciplína, která seniorům zabezpečuje komplexní péči, podporu a pomoc při uspokojení jejich potřeb, kde samozřejmě patří i vzdělávací potřeby. Lze gerontopedagogiku taktéž chápat jako

multioborovou disciplínu, ve které se používají také poznatky z jiných oborů jako jsou sociální práce, lékařství, psychologie, sociologie, andragogika a právo.

2.1.2 Andragogické subdisciplíny

Při nárůstu dalších andragogických disciplín se můžou vyskytnout pochybnosti o tom, zda při zakládání dalších a dalších oborů nejsou tyto subdisciplíny jen souborem poznatků, které jsou nahodilě přejímány z jiných věd. To je také důvod toho, že se andragogické disciplíny začaly dělit na základní a hraniční. Kdy hraniční subdisciplíny můžeme také nazvat aplikované. Základní subdisciplíny se zpravidla dají zkoumat a hraniční subdisciplíny se zužitkovávají ve spolupráci s příbuznými obory. Skupina základních andragogických subdisciplín obsahuje:

- obecnou andragogiku,
- metodologii andragogiky,
- dějiny andragogiky,
- komparativní andragogiku,
- andragogickou didaktiku,
- gerontagogiku.

Do skupin hraničních subdisciplín patří:

- personální andragogika,
- speciální andragogika,
- sociální andragogika,
- oborové andragogické didaktiky. (Veteška, Vacínová a kol. 2011, s. 18-19)

Základní subdisciplíny jsou ty, z kterých andragogika vychází a její poznatky aplikuje do konkrétní oblasti svého akčního pole. Proto základní andragogické subdisciplíny jsou:

- obecná andragogika, která se zabývá především terminologií, teoretickými či metodologickými aspekty andragogiky.
- Historie andragogika ta studuje dějiny a historické souvislosti andragogiky.

- Komparativní andragogika je metodický přístup ve vědeckém zkoumání andragogiky.
- Andragogická didaktika se zabývá různými otázkami vyučování, učení a vzdělávání dospělých se všemi specifiky, které se k tomu váží.

Mezi aplikované vědy můžeme zařadit:

- Personální andragogiku, která je zaměřena na oblast řízení a rozvoje lidských zdrojů, kde jde nejen o samotné vzdělávání, ale také o vytváření podmínek pro seberealizaci.
- Sociální andragogika ta vychází hlavně ze sociologie, sociální psychologie a sociální pedagogiky a předmětem je zajištění integrace jedince do společnosti.
- Kulturní andragogika, jejíž předmětem je pomoci člověku při vyrůstání do kultury, do které se narodil.

Toto rozdělení není úplně kompletní, vzhledem k problémové orientaci andragogiky. (Palán a Langer 2008, s. 52-53)

2.2 Celoživotní vzdělávání

V současnosti se klade větší důraz na celoživotní vzdělávání, které zahrnuje všechny možnosti učení. Může jít o tradiční instituce fungující v rámci vzdělávacího systému nebo mimo něj. Jsou chápány jako jediný propojený celek, který dovoluje rozmanité a četné přechody mezi vzděláváním a zaměstnáním a který umožňuje získávat stejné kvalifikace a kompetence různými cestami a kdykoliv během života. Celoživotní učení by mělo člověku umožnit vzdělávat se ve všech fázích života a které je spojeno s jeho možnostmi, zájmy, úkoly a potřebami. Chápe se tím všechno učení, které je nepřerušované od narození až po smrt. Do celoživotního vzdělávání se zahrnuje:

- formální vzdělávání,
- neformální vzdělávání,
- informální učení. (Palán a Langer 2008, s. 101)

Formální vzdělávání se dá chápat jako cílevědomý řízený proces, většinou je cílem abychom se v budoucnu uplatili na trhu práce. Dalším cílem formálního vzdělávání

jsou vývojové změny, které mají dlouhodobý a trvalý charakter. Stupně na sebe navazují od základní třeba až po vysokou školu, kde se za každou úroveň získává vysvědčení, diplom nebo certifikát. (Zormanová 2017, s. 22)

Neformální vzdělávání se realizuje mimo rámec formální vzdělávání a jejím cílem nebývá získání školského vzdělání, protože bývá realizováno přímo u zaměstnavatele, v soukromých vzdělávacích organizacích, neziskových společnostech. Nejčastěji slouží k zvýšení vzdělání z důvodu kvalifikace. Je nesystematické, či spíše nárazové působení a je zaměřena jen na určité skupiny lidí. Typickými příklady pro neformální vzdělávání jsou přednášky, kurzy nebo jimi mohou být krátkodobá školení. (Zormanová 2017, s. 23)

Neformální vzdělávání se zaměřuje na získávání dovedností a kompetencí, které tomu vzdělávajícímu jedinci mohou zlepšit především pracovní uplatnění ale také uplatnění společenské. Taktéž se realizuje jako neformální vzdělávání mimo rámec formálního vzdělávání, ale realizuje se zpravidla v zařízeních zaměstnavatelů, soukromých vzdělávacích institucí, nestátních neziskových organizacích. (Langer a Palán 2008, s. 101)

Informální učení můžeme chápat jako proces, který pramení v získávání vědomostí, osvojování si dovedností a postojů z běžných činností, s kterými se můžeme setkat v pracovním prostředí, v rodině a ve svém volném čase. Typickým příkladem pro informální učení je sledování televize, kdy se dozvídáme spousty informací, co se děje i jinde ve světě, a to především ze zpráv. (Palán a Langer 2008, s. 101-102)

Stále ale musíme rozlišovat tyto dva pojmy jak celoživotní vzdělávání a vzdělávání dospělých, protože vzdělávání dospělých je jen jednou z důležitých složek celoživotního vzdělávání. (Zormanová 2017, s. 23)

3 ROLE ANDRAGOGA

Každý má během svého života různé role, se kterými se musí vypořádat a zvládat je. Ani andragog není žádnou výjimkou a tudíž existuje také mnoho rolí, které může andragog během své profese vykonávat a k tomu se vážou také kompetence, které musí pro vykonávání jisté profese splňovat.

Ještě před tím, než se budeme věnovat náplni andragogického pracovníka si musíme vymezit určité pojmy, s kterými budeme pracovat. Jedním z prvních a základních pojmů je andragog. Jako andragoga můžeme považovat každého, kdo se nějakým způsobem angažuje přímým zásahem do vzdělávání dospělých dále ten, který má určitý vliv na proces a výsledky vzdělávací práce. Nesmíme však započítávat mezi andragogy ty lidi, kteří jsou sice zaměstnání ve vzdělávacích organizacích, ale jsou pověřeni na jinou profesi například jen administrativa nebo účetnictví. (Beneš 2014, s. 113)

Palán a Langer (2008, s. 120) tvrdí, že andragog je moc obecný pojem a jako andragoga můžeme nazvat osobu, která působí v mnoha profesích, které jsou spojeny se vzděláváním dospělých. Když budeme pojem andragog používat z užším pojetí dá se říci, že profesionální andragog je ten, který vystudoval andragogiku na vysoké škole

Barták a Demjanenko (2021, s. 222) jsou stejného názoru, že andragogickou profesi může vykonávat jen ten kdo vystudoval andragogiku na vysoké škole.

Veteška (2016, s. 180) uvádí, že andragog je profese při, které andragog je jako odborník, který působí v okruhu výchovy, vzdělávání a vývoji dospělých.

V dávnější době byl andragog spatřován spíše jako vyučující, který si svou klientelu hledal sám a hledal, tak kde se o jeho služby jevil zájem. Snažil se o to, aby mezi lidmi roznesl pocit vědění, osvětu, informace z mnohých oblastí, mezi které patřily například politika, kultura, věda, a další. (Palán a Langer 2008, s. 117)

Druhým základním pojmem je andragogické povolání. S andragogickým povoláním je spojen pojem profesionalizace. (Beneš 2014, s. 113)

„Profesí se označuje povolání, které splňuje alespoň tato kritéria:

- *zodpovědnost vůči klientům vázaná na určitou profesní etiku, často opřenu o nějaký etický kodex (např. Etický kodex člena Asociace institucí ve vzdělávání dospělých),*
- *vysoká míra autonomie při výkonu povolání,*
- *většinou se jedná o profesi s vysokou prestiží,*
- *většinou vysokoškolské vzdělání v příslušném oboru,*
- *zastoupení v profesních svazech nebo komorách,*
- *vlastní instance pro řešení konfliktů a pochybení, např. pochybení lékařů nebo advokátů řeší příslušné komory“.* (Beneš 2014, s. 113)

V dnešní době andragogické povolání splňuje tyto kritéria jen v omezené míře, ale i přes to se můžeme bavit o postupné profesionalizaci andragogického povolání. (Beneš 2014, s. 113)

3.1 Andragogické kvalifikace a kompetence

Kompetence jsou v andragogice hojně používaný pojem, ale i přesto ho v různých situacích a podmínkách můžeme každý chápat odlišně. (Barták a Damjanenko 2021 s. 39)

Kompetence je pojem, kterému lze přiřadit synonymum jako je způsobilost nebo také schopnost. Kompetence jsou tedy předpoklady pro vykonávání nějaké práce, profese nebo činnosti a být kvalifikovaný v nějaké oblasti. Můžeme se také bavit, že kompetencemi lze poukázat na vnitřní kvalitu člověka, která je výsledkem jeho rozvoje. (ManagmentMania©2016)

Kompetence člověk získává během života, a tak jde o jedinečné schopnosti každého člověka, jak přistupovat k určitým situacím a tyto kompetence se během našeho života stále rozvíjejí. Získávat tyto kompetence je jeden z hlavních úkolů andragogického působení a snažení. (Barták a Demjanenko 2021, s.40)

Kompetence andragoga mohou být chápány jako znalosti a dovednosti, které by měl mít a ovládat ideální andragog. Další kompetence, které musí andragog ovládat jsou analytické a syntetické, diagnostické a terapeutické schopnosti. Tyto kompetence se dají rozdělit do více okruhů. (Palán a Langer 2008, s. 119)

Beneš (2014, s. 117) rozděluje kompetence andragoga:

- odborné kompetence které se vztahují k obsahům, předmětům a prostředkům pracovní činnosti. Týká se to analýzy potřeb, plánování, organizace a realizace, evaluace a zajišťování transferu, poradenství a managementu kvality.
- Metodické kompetence slouží ke zvládnutí formálních, logických a informačních aspektů výuky. Hlavní je tedy schopnost zprostředkování obsahů.
- Sociální kompetence jsou součástí ke zvládnutí komunikace a kooperace při principiálním uznání osobnosti dospělého člověka.

Dále se dají profesní kompetence andragoga dělit na klíčové neboli primární a doplňkové, které můžeme nazývat sekundární. Mezi klíčové kompetence patří:

- (Re)edukační, které lze vnímat dvěma úhly pohledu. Jeden z nich je převychování a druhý úhel pohledu je zlepšení činnosti postižené funkce.
- kompetence poradenské, kde je o poskytování poradenské služby akorát jen pro dospělé a seniory.
- Sociálněedukační diagnostická a prognostická kompetence
- Kompetence sociálněvýchovné prevence, intervence, terapie a rehabilitace, jde o čtyři odlišné profesní kompetence andragoga.
- Kompetence sociální, komunikační a (re)socializační (Barták a Demjanenko 2021, s. 227-228)

„Mezi ty doplňkové patří:

- *Kompetence organizačně-manažerská, evaluační, administrativní a kooperační – tato kompetence souvisí s procesy, organizace, řízení, a vyhodnocování (re)edukace i sociálněvýchovné prevence, intervence, terapie a rehabilitace. Zároveň je úzce spojena s agendou sociálněedukační péče o dospělé a seniory.*
- *Integračně-kompenzační a facilitátorská kompetence – v tomto případě jde o dvě samostatně chápané kompetence, které spolu ovšem navzájem souvisejí.*
- *Kompetence sociálněandragogického výcviku – výcvik představuje jeden z funkčních nástrojů na osvojování si nových, korekcí nesprávných anebo*

rozdvíjení existujících sociálních i personálních způsobilosti, a to jak ve vztahu ke klientům, tak i k (spolu)pracovníkům, členům rodiny a k sobě samému

- *Vědeckovýzkumná kompetence – jde o pravomoc sociálního andragoga realizovat andragogický výzkum na základě jeho výsledků experimentálně přetvářet i socioedukační realitu dospělých a seniorů. “ (Barták a Demjanenko 2021, s. 228-229)*

„Andragogové, kteří splňují tyto kompetence mohou vykonávat mnoho profesí mezi ty nejčastější, které budoucí andragogové budou moci vykonávat jsou animátor, iniciátor učení, manažer vzdělávání, kouč, facilitátor, mentor, moderátor, lektor, vedoucí kurzu, tutor, odborný referent, trenér, instruktor, školitel, konzultant, poradce, supervizor, specialista pro rozvoj kurikula, specialista pro rozvoj učení podporujících technik a médií, specialista pro rozvoj multimediálních programů, specialista pro evaluaci a zjišťování potřeb a mnoho dalších. “ (Beneš 2014, s. 118)

4 MOTIVACE

Následující a zároveň poslední kapitola teoretické části se bude věnovat motivaci, jde o to, co člověka motivuje a proč vlastně určité věci dělá a za jakým účelem a zájmem.

„Motivace usměřňuje naše chování a jednání pro dosažení určitého cíle. Vyjadřuje souhrn všech skutečností – radost, zvědavost, pozitivní pocity, radostné očekávání, které podporují nebo tlumí jedince, aby něco konal nebo nekonal.“ (Publi©2014) Důležitým faktorem při motivaci, může být také jakou hraje roli motivace při vzdělávání dospělých.

Dospělý jedinec se dokáže efektivně zaměřit na dosažení svého cíle, jestliže ho motivuje dosažení jeho určeného cíle, při vzdělávání to může být výsledek vzdělání nebo zvýšená kvalifikace. Mezi důležité vlivy motivace také patří u vzdělávání dospělých nějaký druh odměny. (Zormanová 2017, s. 46)

U každého dospělého jedince se motivy pro další vzdělávání zřetelně odlišují závisí to na faktorech jako jsou věk, náboženství, pohlaví, dosažené vzdělání, rodinný stav, místo bydliště, apod.. Když se budeme zaměřovat na věk, lze si povšimnout, že se mladší generace více orientuje na kariéru, zatímco starší generace se už více zaměřuje na efektivní trávení volného času (Zormanová 2017, s. 47) s tímto názorem se ztotožňuje také Beneš (2008, s. 84), který dále uvádí, že všichni účastníci, kteří jsou zapojeni ve vzdělávání dospělých mají být motivováni různými formami motivace, velká spousta těchto dospělých, ale v různých důvodů neuspěje.

Při vzdělávání dospělých má motivace všech účastníku velký vliv. Za úspěšnou motivaci považujeme tu, která je zaměřená na podněty účastník vzdělávání, tedy pohnutec jeho chování a prožívání. Motivaci, lze rozdělit podle určitého vlivu na interní a externí motivaci. Dá se říci, že díky motivaci se dnes může vzdělávat a dále učit každý. Pravdou je, že se společnost systematicky nevzdělává ani neučí, ale na druhou stranu s celoživotním učením souhlasí, ale jejich souhlas nemusí hned znamenat aktivní zájem o celoživotní vzdělávání. (Beneš 2014, s. 104)

„Účast na dalším vzdělání ovlivňuje několik faktorů:

- *společenské klima a společenský rámec ve vztahu k učení,*
- *epochální témata a výzvy*
- *okolí a vztahy,*
- *životní situace,*
- *osobnostní charakteristika.“ (Beneš 2014, s. 104)*

4.1 Motivační faktory

Motivačních faktorů, které mohou ovlivňovat každého z nás je velká řada. Můžeme je, ale rozdělovat do skupin, a to rovnou v několika ohledech. Mezi ty nejzákladnější třídění může patřit Maslowovo třídění potřeb, zahrnuje motivační faktory, které potřeby lidí rozděluje podle stupně důležitosti. Maslowova pyramida potřeb zahrnuje 5 základních prvků. (Urban 2017, s. 12) Když Maslowovy potřeby zaměříme na dospělé pracující jedince funguje motivace následujícím způsobem.

„K pěti skupinám motivačních faktorů, na kterých je Maslowova pyramida potřeb založena patří:

- *Potřeby fyziologické, jejichž uspokojení je podmínkou přežití. Uspokojuje je především mzda za práci.*
- *Potřeby jistoty, bezpečí a zdraví, o jejichž uspokojení rozhoduje především pracovní podmínky a prostředí pracoviště.*
- *Potřeby sociální, tj. přátelství, sounáležitost, společenského přijetí apod., k jejichž uspokojení slouží příjemná atmosféra na pracovišti či sociální kontakty, které práce umožňuje.*
- *Potřeby uznání, tj. ocenění, sebeúcty, prestiže, úspěchu, respektu a pozornosti ostatních apod., označované též jako potřeby vlastního ega. Jsou-li uspokojeny, zvyšují vlastní sebehodnocení či sebevědomí.*
- *Potřeby seberealizace, ke kterým patří potřeba rozvíjet a uplatňovat vlastní schopnosti, získávat nové zkušenosti, řešit problémy, být při práci kreativní apod..“ (Urban 2017, s. 13)*

Mezi další ze základních dělení motivačních faktorů patří motivace vnější a vnitřní. Motivy bývají různého charakteru může jít o získání respektu uznání jak od kolegů v práci, tak u rodinných příslušníků nebo také třeba radost a touha po učení. Při dělení motivů na ty vnitřní a vnější jsou hodnotné to jsou ty motivy vnitřní jako je například zájem o věc nebo radost z poznání a ty méně hodnotné, což jsou motivy vnější to může být třeba prestiž nebo třeba odměna, ale toto rozlišení motivace se později úplně neuplatňovalo. (Beneš 2014, s. 105)

Mezi třetí ze základních dělení motivačních faktorů je dělení na hmotné a nehmotné motivační faktory. Nehmotné faktory se lehce odkazují na faktory vnitřní a vnější, protože jsou ve faktorech nehmotných zahrnuty. Nehmotné faktory mohou být často podceňovány, protože jde o odměny, které jsou buď slovní nebo vychází ze zisku dobrého pocitu. Jde o motivační faktor, který si za peníze nelze uspokojit. Tím pádem je jasné, že naopak u faktoru hmotného bude v popředí finanční odměna. I u peněz platí pravidlo, že s rostoucím uspokojením potřeb účinek motivace výrazně klesá. Tak proto, když si splníme všechny možné potřeby, které lze uspokojit za finance další zvýšení příjmů není, tak motivující jako předtím. (Urban 2017, s. 16-17)

Urban (2017, s. 17) tvrdí, že se motivační faktory dají rozdělit ještě do čtvrté skupiny a dělí se na spokojenost a nespokojenost. Tento motivační faktor je spojen s Frederickem Herzbergem, který je americký psycholog. Klade důraz na to, že některé motivační faktory mohou zlepšit jak spokojenost, tak i pracovní motivaci. Jako příklady by se daly určit zajímavá práce, projevená vděčnost, zvýšená odpovědnost nebo šance osobního růstu. Opačným faktorem je pracovní nespokojenost či demotivace pracovní motivace. Sice tato nespokojenost motivaci nezvyšuje, a když už tak to má jen krátkodobý efekt.

Kromě samotného dělení motivačních faktorů, můžeme používat i seznam nejdůležitějších motivačních faktorů ve vzdělávání dospělých dle Zormanové (2017, s. 49):

- *„Zájem dospělých o další vzdělávání se zvyšuje v období ekonomické krize.*
- *Dospělí se vzdělávají za účelem zvýšení své konkurenceschopnosti na trhu práce.*
- *Dospělí se vzdělávají, aby si udrželi své pracovní místo.*

- *Dospělí se vzdělávají, aby dosáhli svých profesních cílů.*
- *Dospělí vnímají, že další vzdělávání jim otevře obzory a cestu k dalším možnostem.*
- *Někteří dospělí vnímají další vzdělávání jako efektivní způsob trávení volného času.*
- *Někteří dospělí vnímají další vzdělávání jako efektivní způsob seberozvoje. ““*

4.1.1 Zájem

Když se budeme bavit o motivačních faktorech, tak bychom neměli opomínat slovo „zájem“, protože zájem patří k motivačním faktorům.

Zájem můžeme chápat jako nějakou formu motivace. Z psychologické stránky můžeme zájem vymezit jako možnost dlouho udržitelného zaměření, soustředění na určitou funkci se zřetelným emočním doprovodem. (Veteška 2016, s. 124)

Nekonečný (1998, s. 421) klade důraz na to, že zájem má dvě základní vlastnosti zájmu. Jde o upoutání k objevení něčeho nového, které je spojené se zálibou zaobírat se určitým předmětem jako objektem poznání, můžeme se bavit například o zájmu o zeměpis nebo třeba biologii. Zájem je tedy, zaobírání se nějakou činností, ať už v rovině teoretické tak i praktické. Když budeme brát zájem jen z roviny čistě praktické nebudeme už tuto aktivitu označovat jako zájem, ale spíše hobby neboli koníček. V tom případě jde například o cestování, turistiku nebo třeba kanoistiku.

Všichni lidé jsou ve svých zájmech odlišní, jde především o zaměření na určitý zájem, dobu trvání, hloubku, sílu a význam. Naše zájmy do značné míry mohou vypovídat něco o naší osobnosti a životní dráze každého z nás, o naší vyjímečnosti a významové orientaci. (Veteška 2016, s. 125)

PRAKTICKÁ ČÁST

5 STANOVÉNÍ CÍLE VÝZKUMU

Tématem bakalářské práce je motivace ke studiu andragogiky, která se vztahuje ke všem studentům andragogiky na jakékoli vysoké škole, kde se vyučuje obor andragogika. Teoretický část se zabývala a popisovala historii andragogiky až po současnou andragogiku. Dále byla popsána role andragogický pracovníků, a nakonec se věnovala motivaci zaměřenou na andragogy.

Pro vypracování empirické části bylo zvoleno dotazníkové šetření, díky kterému se sesbíral dostatek informací od andragogických studentů k danému tématu. „*Podstatou dotazníku je zjištění dat o respondentovi, ale i jeho názorů a postojů k problémům, které dotazujícího zajímají*“. (Skutil 2011, s. 80)

Dotazník slouží k shromáždování velkého množství odpovědí. Nejčastěji se snažíme zjistit názory a postoje respondentů tedy dotazujících. Dotazník získal na své popularitě hlavně díky snadnému a rychlému sběru dat. (Průcha 2014, s. 114)

Výsledky dotazníku budou zapsány do tabulek a ke každé tabulce bude vypracován přehledný graf. Nakonec se podle sestavených hypotéz vytvoří Chí-kvadrát, který bude ověřovat, zda platí nulová hypotéza nebo naopak alternativní hypotéza.

5.1 Cíl a hypotéza výzkumu

Hlavním cílem výzkumného šetření práce je prověřit studenty andragogiky jaký mají důvod a proč studují andragogiku, ale hlavně jakou mají studenti andragogiky motivaci ke svému studiu. Mimo jiné otázky jsou zaměřeny i na spokojenost studentů a zjišťuje jaké mají zatím studenti povědomí o andragogice a zda v ní vidí nějaký budoucí potenciál. Toto dotazníkové šetření je anonymní a tím pádem se dá věřit ve větší otevřenost studentů, kteří sloužili jako výzkumný vzorek. Díky anonymitě se dá předpokládat, že výzkumný vzorek neměl důvod k tomu, aby si nějak domýšlel či zkresloval odpovědi na dotazníkové otázky.

Cíle výzkumu se promítnou do hypotéz, které vždy předpokládají nějakou pravdivost či nepravdivost tvrzení. Pro ověření hypotéz bude využita statistická metoda Chí-kvadrátu.

Hypotéza č. 1:

H₁₀: Mezi studenty a studentkami andragogiky bylo povědomí o studiu andragogiky.

H_{2A}: Mezi studenty a studentkami andragogiky nebylo povědomí o studiu andragogiky.

Hypotéza č. 2:

H₂₀: Mezi názory studentů a studentek na profesní dráhu v andragogice nejsou signifikantní rozdíly.

H_{2A}: Mezi názory studentů a studentek na profesní dráhu v andragogice jsou signifikantní rozdíly.

Hypotéza č. 3:

H₃₀: Mezi názory studentů a studentek nebyly výrazné rozdíly důvodů jejich počáteční motivace ke studiu andragogiky.

H_{3A}: Mezi názory studentů a studentek byly výrazné rozdíly důvodů jejich počáteční motivace ke studiu andragogiky.

Výzkum je kvantitativně zaměřen, kdy se jedná o získání velkého kvanta číselných údajů. Tyto číselné údaje se musí ještě před vyčíslením nejlépe zpracovat, abychom získali potřebné informace. K zpracování výsledků se dodržují určité podmínky:

- uspořádat data a sestavit tabulky s absolutní a relativní četností,
- přehledné a grafické znázornění naměřených dat. (Chráška 2016, s. 34)

5.2 Výzkumný vzorek

Dotazník probíhal kvantitativní metodou výzkumu a vyplňování dotazníku se zhostili studenti vysokých škol, kteří studují obor andragogika. Data jsou zpracována do vhodných tabulek a také do co nejpřehlednějších grafů.

Respondenti byly seznámeni se záměrem, kvůli kterého je potřeba, aby se do vyplňování zapojili jen studenti andragogických oborů. Tito studenti byli poučeni o tom, co je součástí dotazníku a také byli informováni o tom, že po vyplnění dotazníku bude zachována jejich anonymita. S prosbou o vyplnění dotazníku bylo osloveno 135 současných studentů andragogiky. Ze všech odeslaných 135 (100,00 %) dotazníků se vrátilo 110 (81,48 %) řádně vyplněných dotazníků. návratnost dotazníku k bakalářské práci je tedy 81,48 %.

5.2.1 Strukturalizování dotazníku

Studenti, kteří se zúčastnili vyplňování dotazníku zodpovídali na 15 pevně postavených otázek. Dotazník byl odeslán dotazovaným v podobě elektronické formy přes dotazníkovou webovou stránku www.surveio.cz.

Elektronický dotazník je modernější forma dotazníku než tištěný dotazník. Zpravidla jde o rozesílání dotazníku přes e-mail a v dnešní době i modernější formou, a to prostřednictvím sociálních sítí. Výhody elektronického dotazníku můžeme vidět i v nízké časové náročnosti a jeho nároky na finance jsou nižší než při tištěné formě dotazníku. Při používání elektronického dotazníku musíme počítat i s tím, že obvykle bývá mnohem nižší odezva než u běžné tištěné formy dotazování. (Průcha 2014, s. 116)

Dotazník je sestaven tak, že při každé otázce je na výběr jen z jedné odpovědi. Tedy uzavřené otázky. Skutil (2011, s. 82) uvádí, že „*Uzavřené otázky nabízejí varianty odpovědí, z nichž si dotazovaný musí vybrat. Výhodou tohoto typu otázek je jejich relativně snadné vyhodnocení, nevýhodou je, že omezují respondenta ve vyjádření vlastního názoru*“.

Uzavřené otázky se poznávají tak, že máme vždy na výběr jednu z předem již připravených odpovědí. Mezi největší výhody patří snadné vyhodnocování odpovědí.

Existuje hodně případů, kdy je respondent rád, že má už na výběr a tím pádem je ochotnější dotazník vyplnit. Nevýhodou zůstává fakt, že se může dotázaný cítit utlačovaný, z důvodu, že si prostě musí vybrat z této nabídky odpovědí. Uzavřené otázky se obvykle dělí na dichotomické a polytomické. Dichotomické položky jsou ty, na které odpovídáme odpovědi, které se navzájem vylučují nejlepší příklad je, když na otázku jde odpovědět jen „ano“ a „ne“. Polytomická položka je ta, na kterou existuje větší množství odpovědí, tím pádem více než dvě odpovědi, ale i tak pořád platí, že se může vybrat jen jedna odpověď. (Chráška 2016, s. 160-161)

Začátek dotazníku se ptá na sociodemografické otázky, při kterých se zjišťovalo pohlaví, věk a nejvyšší dosažené vzdělání. Dále už byl dotazník zaměřen na otázky, které sloužily jako hlavní soubor otázek, které jsou nepostradatelnou částí ke splnění cíle výzkumu.

Otázka č. 1: Pohlaví

První otázka se zaměřuje na pohlaví jednotlivých respondentů. Ze 110 respondentů (100,00 %) bylo dotázáno 75 žen (68,18 %) a 35 mužů (31,82 %).

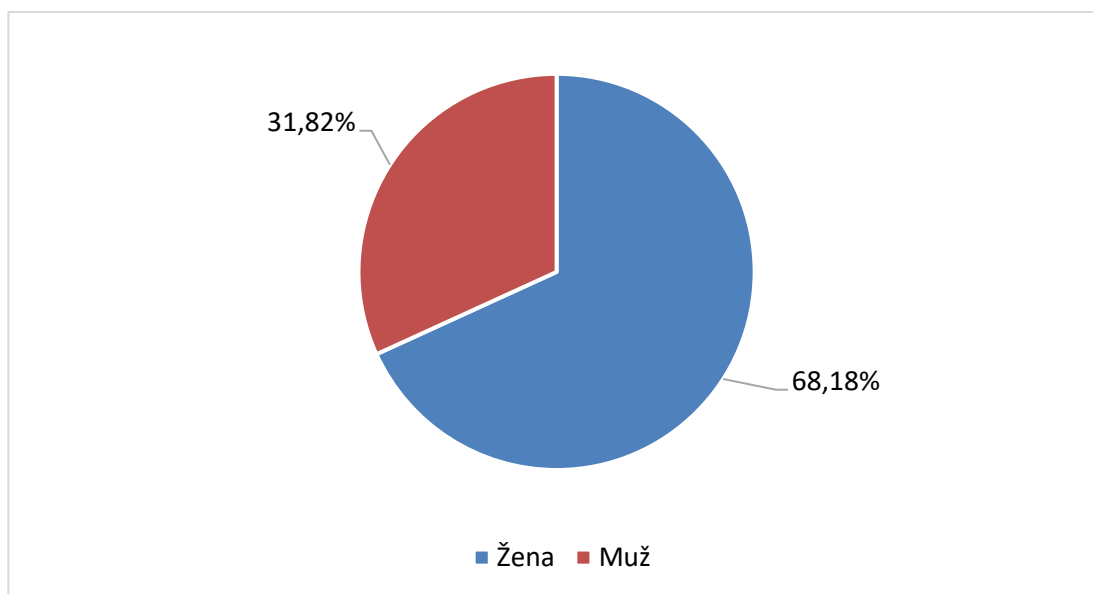
Tabulka č. 1: Pohlaví

Pohlaví	Absolutní četnost	Relativní četnost
Žena	75	68,18 %
Muž	35	31,82 %
Celkem	110	100,00 %

Zdroj: autor práce, 2023 (vlastní šetření)

Při grafickém znázornění je jasně viditelné rozdělení mužů a žen. 110 respondentů (100,00 %) je rozděleno na 75 žen (68,18 %) a 35 mužů (31,82 %).

Graf č. 1: Pohlaví

Zdroj: autor práce, 2023 (vlastní šetření)

Otázka č. 2: Věk

Druhá otázka byla zaměřena na věkové kategorie dotázaných respondentů, ze 110 respondentů (100,00 %) bylo osob mladších 20 let 3 (2,73 %) v rozmezí 20-29 let bylo 73 dotazovaných (66,36 %) v další věkové skupině 30-39 bylo 19 osob (17,27 %) a v poslední věkové skupině, která se týkala osob starších 40 let bylo 15 dotazovaných (13,64 %).

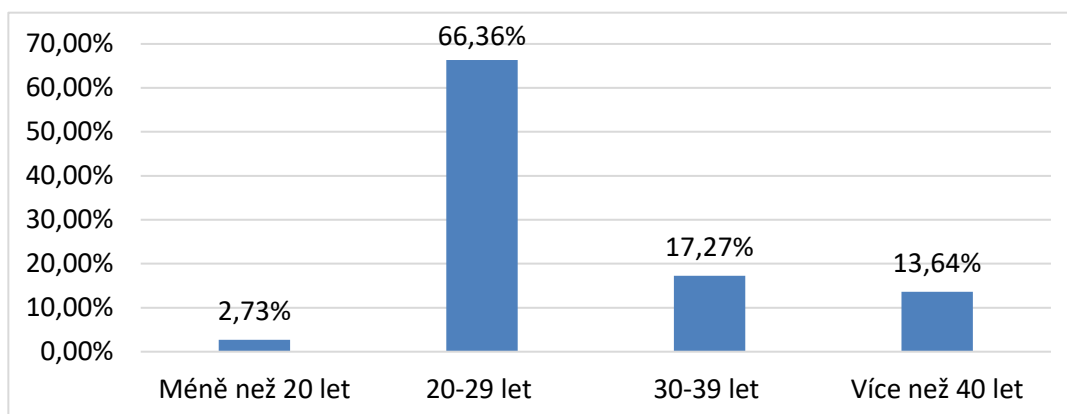
Tabulka č. 2: Věk

Věk	Absolutní četnost	Relativní četnost
Méně než 20 let	3	2,73 %
20-29 let	73	66,36 %
30-39 let	19	17,27 %
Více než 40 let	15	13,64 %
Celkem	110	100,00 %

Zdroj: autor práce, 2023 (vlastní šetření)

V grafickém znázornění je vidět vysoká převaha věkové skupiny 20-29 let, která zastupuje výrazně větší polovinu všech dotázaných přesněji (66,36 %).

Graf č. 2: Věk

Zdroj: autor práce, 2023 (vlastní šetření)

Otázka č. 3: Jaké je vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

Třetí otázka v dotazníku byla zaměřena na nejvyšší současné dosažené vzdělání. Ze 110 dotazovaných (100,00 %) bylo nejvíce zastoupeno osob s Vyšší odbornou školou, což bylo 58 studentů (52,72 %), bakalářské vzdělání mělo 21 respondentů (19,10 %). Po maturitě mělo 20 dotazovaných (18,18 %) dalších 10 respondentů (9,09 %) mělo již magisterské vzdělání. Doktorské vzdělání měla jen jedna osoba (0,91 %) ze všech dotazovaných.

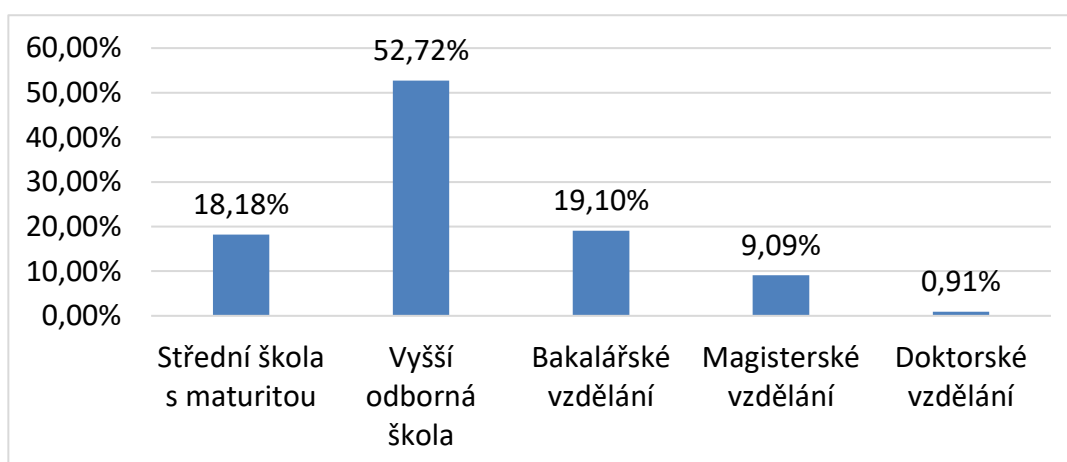
Tabulka č. 3: Nejvyšší dosažené vzdělání

Dosažené vzdělání	Absolutní četnost	Relativní četnost
Střední škola s maturitou	20	18,18 %
Vyšší odborná škola	58	52,72 %
Bakalářské vzdělání	21	19,10 %
Magisterské vzdělání	10	9,09 %
Doktorské vzdělání	1	0,91 %
Celkem	110	100,00 %

Zdroj: autor práce, 2023 (vlastní šetření)

V grafickém znázornění lze vidět, že osoby s vystudovanou vyšší odbornou školou, měly v celkovém zastoupení všech dotazovaných většinovou převahu a to 52,72 %.

Graf č. 3: Nejvyšší dosažené vzdělání

Zdroj: autor práce, 2023 (vlastní šetření)

Otázka č. 4: Jakou formou studujete andragogiku?

Čtvrtá otázka z dotazníku byla věnována zjišťování o tom, jakou formou respondenti studují andragogiku. Z celkového počtu 110 respondentů (100,00 %) převážnější část byla obsažena studenty, kteří studují andragogiku prezenční formou, a to 58 studentů (52,73 %) další početnější skupinou bylo 40 studentů (36,36 %) a ti studovali kombinovanou formou. Poslední a nejméně početná skupina studentů byla z dálkového studia a tvořila 12 studentů (10,91 %).

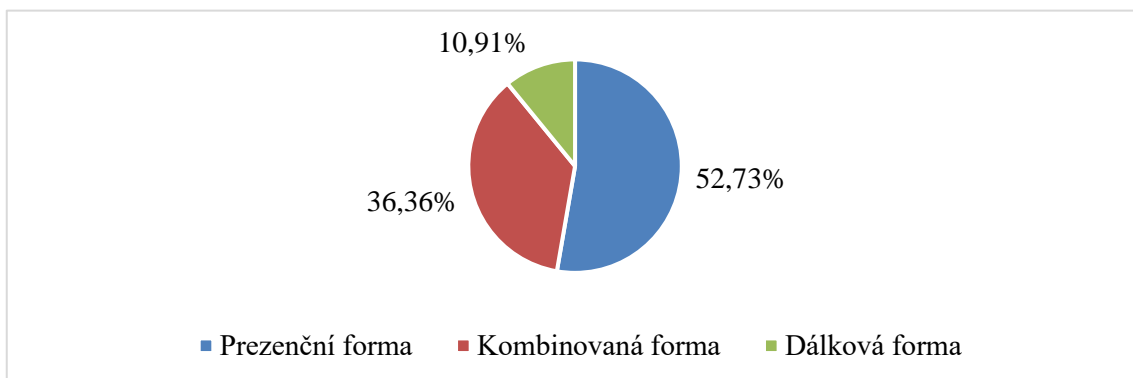
Tabulka č. 4: Forma studia andragogiky

Forma studia andragogiky	Absolutní četnost	Relativní četnost
Prezenční forma	58	52,73 %
Kombinovaná forma	40	36,36 %
Dálková forma	12	10,91 %
Celkem	110	100,00 %

Zdroj: autor práce, 2023 (vlastní šetření)

Při znázornění na výsečovém grafu si lze povšimnout, že ze všech dotázaných je nejvíce studentů, kteří si pro studium andragogiky vybrali prezenční formu studia a to 58 studentů (52,73 %).

Graf č. 4: Forma studia andragogiky

Zdroj: autor práce, 2023 (vlastní šetření)

Otázka č. 5: Byla andragogika vaše první volba při vybírání oboru na vysoké škole?

V paté otázce byli respondenti požádáni o to, aby odpověděli, jestli upřednostňovali andragogiku, jako první obor, který by si vybrali mezi ostatními vysokými školami. Více studentů bylo, těch, pro které nebyla andragogika první volbou mezi vysokými školami a to celkem 70 studentů (62,66 %), zbylých 40 studentů (37,34 %) bylo rozhodnuto, že upřednostní andragogiku mezi všemi vysokými školami, na které se přihlásili.

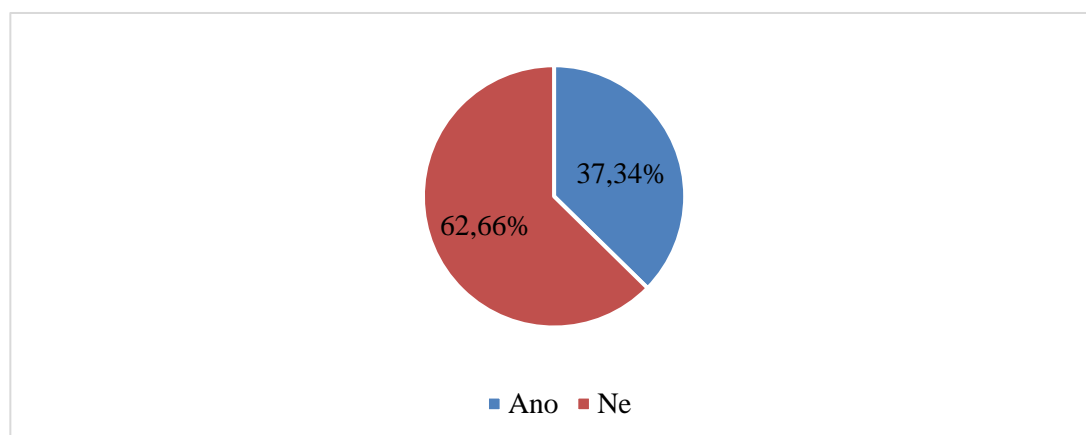
Tabulka č. 5: První volba vysoké školy

První volba vysoké školy	Absolutní četnost		Absolutní četnost celkem	Relativní četnost		Relativní četnost celkem
	Žena	Muž		Žena	Muž	
Ano	26	14	40	34,67 %	40,00 %	37,34 %
Ne	49	21	70	65,33 %	60,00 %	62,66 %
Celkem	75	35	110	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Zdroj: autor práce, 2023 (vlastní šetření)

Graf znázorňuje přehlednost mezi studenty, kteří si vybrali andragogiku jako první volbu studia a těch, kteří by si vybrali jiný obor, kdyby měli možnost.

Graf č. 5: První volba vysoké školy

Zdroj: autor práce, 2023 (vlastní šetření)

Otázka č. 6: Jestli ne, jaký obor jste upřednostňovali?

Šestá otázka dotazníku byla věnována tomu, jaký obor by si studenti vybrali, kdyby nestudovali andragogiku, ze všech 110 respondentů (100,00 %) by zůstalo na andragogice 40 dotázaných (36,36 %) druhou příčku o nejlukrativnější obor pro studenty byl pedagogický a sociální obor oba po 24 studentech (21,82 %). Další obor, který byl zastoupen je nějaký jiný obor a tuto možnost volilo 17 studentů (15,45 %). Technický obor by si zvolili 3 studenti (2,73 %) a přírodovědecký 2 studenti (1,82 %). Matematicko-fyzikální, zdravotnický obor a konzervatoř by neupřednostnil ani jeden student (0,00 %).

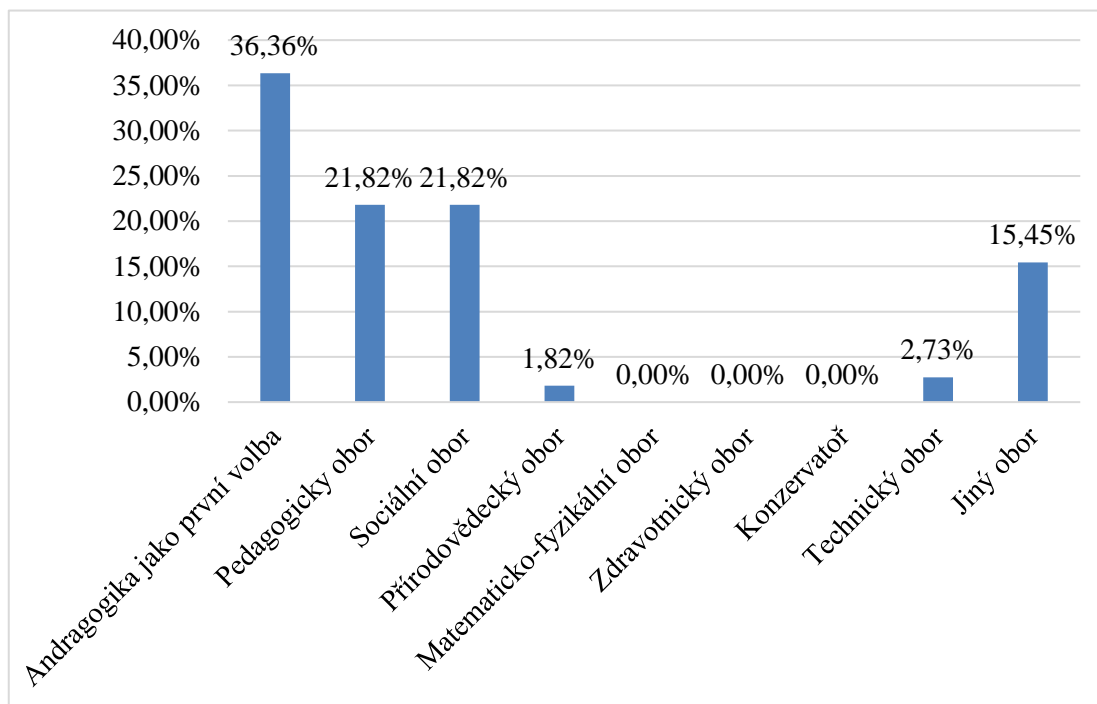
Tabulka č. 6. Upřednostňovaný obor

Upřednostňovaný obor	Absolutní četnost	Relativní četnost
Andragogika jako první volba	40	36,36 %
Pedagogický obor	24	21,82 %
Sociální obor	24	21,82 %
Přírodovědecký obor	2	1,82 %
Matematicko-fyzikální obor	0	0,00 %
Zdravotnický obor	0	0,00 %
Konzervatoř	0	0,00 %
Technický obor	3	2,73 %
Jiný obor	17	15,45 %
Celkem	110	100,00 %

Zdroj: autor práce, 2023 (vlastní šetření)

Pro šestý graf byl vybrán stupnicový graf, který přehledně znázorňuje všechny obory, které by si studenti vybrali, kdyby nestudovali obor andragogiky.

Graf č. 6: Upřednostňovaný obor

Zdroj: autor práce, 2023 (vlastní šetření)

Otázka č. 7: Jaká je vaše největší motivace ke studiu andragogiky?

Sedmí otázka z dotazníku, se věnovala tomu, jaká byla největší motivace studentů a proč vlastně studují obor andragogiky. Z celkového počtu 110 studentů (100,00 %) studuje andragogiku polovina respondentů a to 55 studentů (50,00 %), kvůli tomu, aby získali titul. Za účelem zvýšení kvalifikace studuje andragogiku 21 studentů (19,10 %). Andragogika přišla atraktivní 18 studentům (16,36 %) a to byl také důvod proč si andragogiku zvolili. Další údaj, který byl obsažen v dotazníku byla dobrá uplatitelnost na trhu práce a pro tuto možnost se přiklonilo 12 studentů (10,90 %). Další 3 studenti si vybrali studium andragogiky z důvodu dobré reference předešlých absolventů a to jen 3 studenti (2,73 %). Jeden student (0,91 %) studuje andragogiku, protože má do školy dobrou dopravní dostupnost.

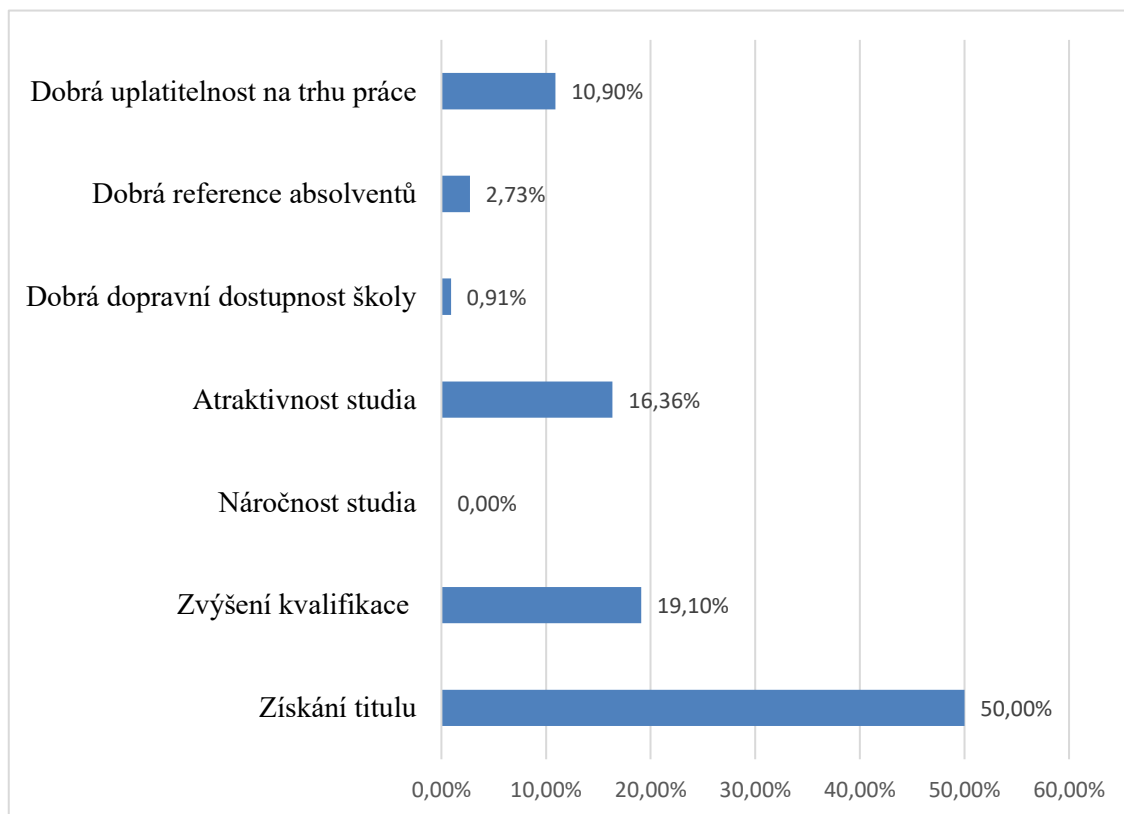
Tabulka č. 7: Motivace ke studiu andragogiky

Motivace ke studiu andragogiky	Absolutní četnost	Relativní četnost
Získání titulu	55	50,00 %
Zvýšení kvalifikace	21	19,10 %
Náročnost studia	0	0,00 %
Atraktivnost studia	18	16,36 %
Dobrá dopravní dostupnost školy	1	0,91 %
Dobrá reference absolventů	3	2,73 %
Dobrá uplatitelnost na trhu práce	12	10,90 %
Celkem	110	100,00 %

Zdroj: autor práce, 2023 (vlastní šetření)

Grafické znázornění prezentuje, že nejvíce studentů studuje andragogiku hlavně kvůli získání titulu.

Graf č. 7: Motivace ke studiu andragogiky

Zdroj: autor práce, 2023 (vlastní šetření)

Otázka č. 8: Slyšeli jste o oboru andragogika ještě před tím, než jste se na tento obor přihlásili?

Osmá otázka byla stručná a zjišťovala kolik z celkového počtu 110 respondentů (100,00 %) slyšelo o andragogice ještě před tím, než ji začali studovat. 72 studentům (69,34 %) obor andragogika něco říkal a znali jeho náplň. Zbýlých 38 studentů (30,66 %) neznalo pojem andragogika.

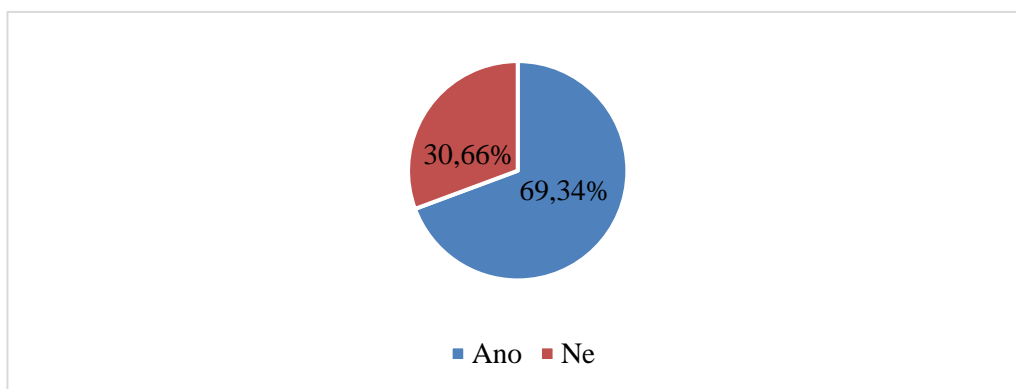
Tabulka č. 8: Povědomí o oboru andragogiky

Povědomí o oboru andragogiky	Absolutní četnost		Absolutní četnost celkem	Relativní četnost		Relativní četnost celkem
	Ženy	Muži		Ženy	Muži	
Ano	44	28	72	58,67 %	80,00 %	69,34 %
Ne	31	7	38	41,33 %	20,00 %	30,66 %
Celkem	75	35	110	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Zdroj: autor práce, 2023 (vlastní šetření)

Osmý graf přehledně znázorňuje povědomí o oboru andragogiky, a to že většina studentů znala pojem andragogika ještě před započatí jejich studia.

Graf č. 8: Povědomá o oboru andragogiky

Zdroj: autor práce, 2023 (vlastní šetření)

Otázka č. 9: Chcete pokračovat v navazujícím studiu andragogiky?

Devátá otázka dotazníku je zaměřena na všech 110 respondentů (100,00 %) a zjišťuje kolik studentů, má zájem po vystudování andragogiky pokračovat v jejím navazujícím studiu. Menší polovina a to 45 respondentů (39,91 %) chce pokračovat v navazujícím studiu a zbylých 65 studentů (60,10 %) o navazující studium zájem nemá.

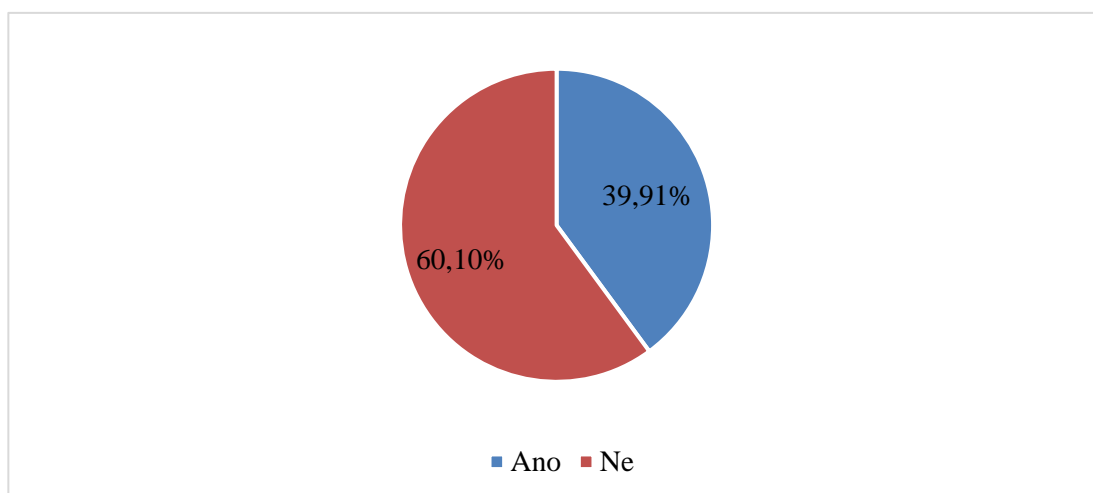
Tabulka č. 9: Pokračování v navazujícím studiu

Pokračování v navazujícím studiu	Absolutní četnost		Absolutní četnost celkem	Relativní četnost		Relativní četnost celkem
	Ženy	Muži		Ženy	Muži	
Ano	32	13	45	42,67 %	37,14 %	39,91 %
Ne	43	22	65	57,33 %	62,86 %	60,10 %
Celkem	75	35	110	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Zdroj: autor práce, 2023 (vlastní šetření)

V devátém grafu je znázorněny odpovědi „ano“ a „ne“ a odvíjí se od absolutní četnosti z tabulky číslo 9.

Graf č. 9: Pokračování v navazujícím studiu

Zdroj: autor práce, 2023 (vlastní šetření)

Otázka č. 10: Kdo vás nejvíce motivoval ke studiu andragogiky?

Desátá otázka se zaměřovala na faktory, které rozhodovaly při motivaci ke studiu. Nejvíce studentů se sami namotivovali a to bylo 67 studentů (60,91 %). Dost studentů namotivovali ke studiu i kamarádi a šlo o 17 studentů (15,45 %) podobně na tom byli studenti namotivováni i rodiči a jich bylo 15 (13,64 %). Další respondenty namotivovali učitelé a to celkem 7 studentů (6,36 %) a zbylí 4 studenti (3,64 %) našli motivaci někde úplně jinde.

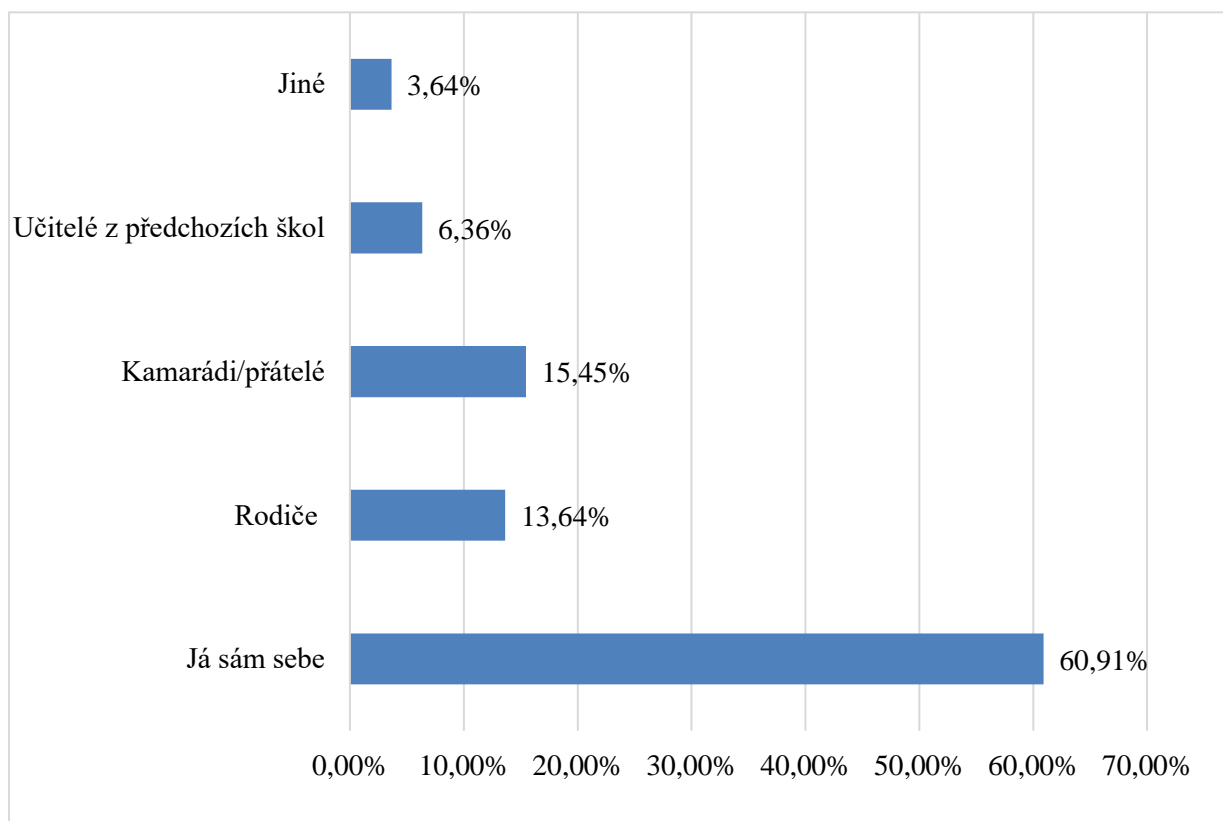
Tabulka č. 10: Způsob motivace ke studiu andragogiky

Způsob motivace ke studiu andragogiky	Absolutní hodnota	Relativní hodnota
Já sám sebe	67	60,91 %
Rodiče	15	13,64 %
Kamarádi/přátelé	17	15,45 %
Učitelé z předchozích škol	7	6,36 %
Jiné	4	3,64 %
Celkem	110	100,00 %

Zdroj: autor práce, 2023 (vlastní šetření)

Desátý graf vyjadřuje hodnoty, které vychází z absolutních hodnot tabulky číslo 10.

Graf č. 10: Způsob motivace ke studiu andragogiky

Zdroj: autor práce, 2023 (vlastní šetření)

Otázka č. 11: Odkud jste se dozvěděli o oboru andragogika?

Jedenáctá otázka sloužila k tomu, aby se zjistilo odkud se respondenti dozvěděli o oboru andragogiky. Nejvíce studentů ze 110 respondentů (100,00 %) a to 34 studentů (30,91 %) slyšelo o oboru andragogika od svých učitelů. Z masmédií a od přátel slyšeli o studování tohoto oboru 24 studentů (21,82 %). Podobně na tom taky byla literatura a absolventi. Od absolventů o andragogice slyšelo 7 studentů (6,36 %) a z literatury (7,27 %). Zbýlých 13 studentů (11,82 %) se dozvědělo o studijním oboru andragogiky z jiných zdrojů.

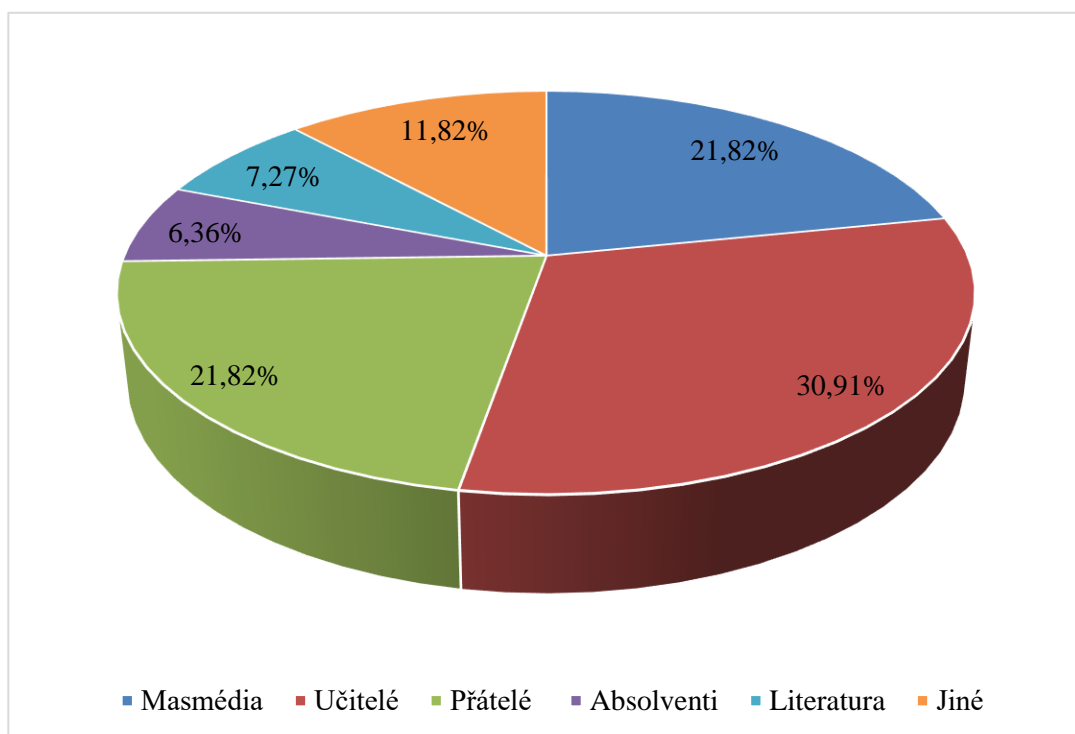
Tabulka č. 11: Způsob doslechu o andragogice

Způsob doslechu o andragogice	Absolutní četnost	Relativní četnost
Masmédia	24	21,82 %
Učitelé	34	30,91 %
Přátelé	24	21,82 %
Absolventi	7	6,36 %
Literatura	8	7,27 %
Jiné	13	11,82 %
Celkem	110	100,00 %

Zdroj: autor práce, 2023 (vlastní šetření)

K jedenácté otázce byl vybrán výsečový graf, který poukazuje na způsoby, o kterých se všech 110 respondentů (100,00 %) doslechlo o studijním oboru andragogiky.

Graf č. 11: Způsob doslechu o andragogice

Zdroj: autor práce, 2023 (vlastní šetření)

Otázka č. 12: Myslíte si, že andragogika bude více uplatitelná na trhu práce?

Tato otázka se zabývala tím, kolik si ze 110 respondentů (100,00 %) myslí, že andragogika je dobře uplatitelná na trhu práce a kolik ne. Velká většina 73 studentů (65,00 %) si myslí, že andragogika je na trhu práce dobře uplatitelná a zbylých 37 studentů (35,00 %) je opačného názoru.

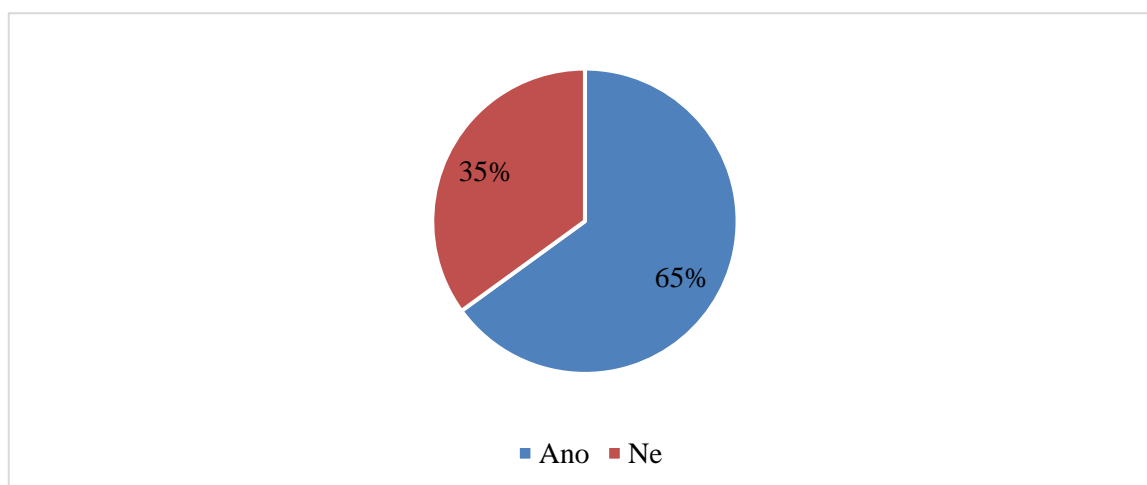
Tabulka č. 12: Uplatitelnost andragogiky na trhu práce

Uplatitelnost andragogiky na trhu práce	Absolutní četnost		Absolutní četnost celkem	Relativní četnost		Relativní četnost celkem
	Ženy	Muži		Ženy	Muži	
Ano	51	22	73	68 %	62,86 %	65 %
Ne	24	13	37	32 %	37,14 %	35 %
Celkem	75	35	110	100 %	100,00 %	100 %

Zdroj: autor práce, 2023 (vlastní šetření)

V grafickém znázornění převládá odpověď „ano“ (65,00 %) oproti odpovědi „ne“ (35,00 %)

Graf č. 12: Uplatitelnost andragogiky na trhu práce

Zdroj: autor práce, 2023 (vlastní šetření)

Otázka č. 13: Myslíte si, že práce andragogů je dostatečně finančně ohodnocena?

Třináctá otázka z dotazníku byla zaměřena na finanční ohodnocení andragogických pozic na trhu práce. Na rozdíl od ostatních odpovědí na „ano“ a „ne“ nabízela možnost i se jen přiklonit k „ano“ nebo naopak „ne“ a navíc, když se respondent nerozhodl mohl zvolit i „nedokážu posoudit“. Právě ze 110 respondentů (100,00 %) se nedokázalo rozhodnout 52 studentů (47,27 %) a k spíše ano se přiklonilo 14 studentů (12,73 %) a čistě ano zvolilo 11 studentů (10,00 %). Na rozdíl od kladných odpovědí se více respondentů přiklonilo k spíše ne a to přesněji 24 (21,82 %) a k odpovědi ne zbylých 9 studentů (8,18 %).

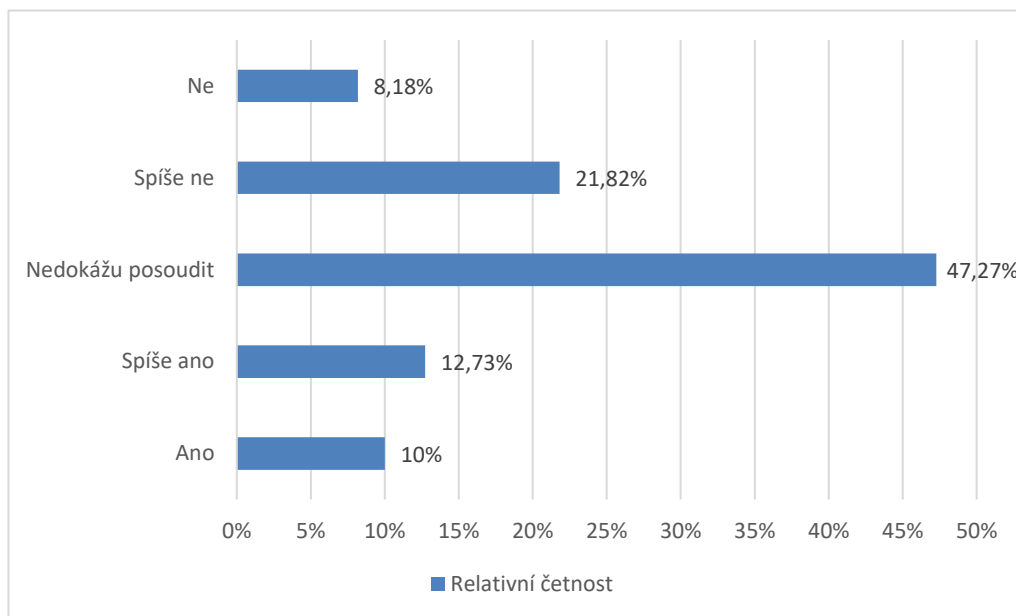
Tabulka č. 13: Dostatečnost finančního ohodnocení andragogických pracovníků

Dostatečnost finančního ohodnocení andragogických pracovníků	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano	11	10 %
Spíše ano	14	12,73 %
Nedokážu posoudit	52	47,27 %
Spíše ne	24	21,82 %
Ne	9	8,18 %
Celkem	110	100 %

Zdroj: autor práce, 2023 (vlastní šetření)

Veškeré aspekty a odpovědi z tabulky číslo 13 jsou zaznamenány v grafickém znázornění, kde byl použit pruhový graf, pro lepší přehlednost dat.

Graf č. 13: Dostatečnost finančního ohodnocení andragogických pracovníků

Zdroj: autor práce, 2023 (vlastní šetření)

Otázka č. 14: Budete chtít pracovat v budoucnu v oboru andragogiky?

Předposlední otázka dotazníku byla zaměřena na všech 110 respondentů (100,00 %) a zjišťovala kolik studentů chce po studiu pracovat ve studovaném oboru andragogiky. Mezi studenty nebyl výrazný rozdíl, ale více bylo respondentů, kteří chtějí pracovat jako andragogové a těch bylo 60 (52,95 %) zbylých 50 respondentů (47,05 %) nechtějí pracovat jako andragogové.

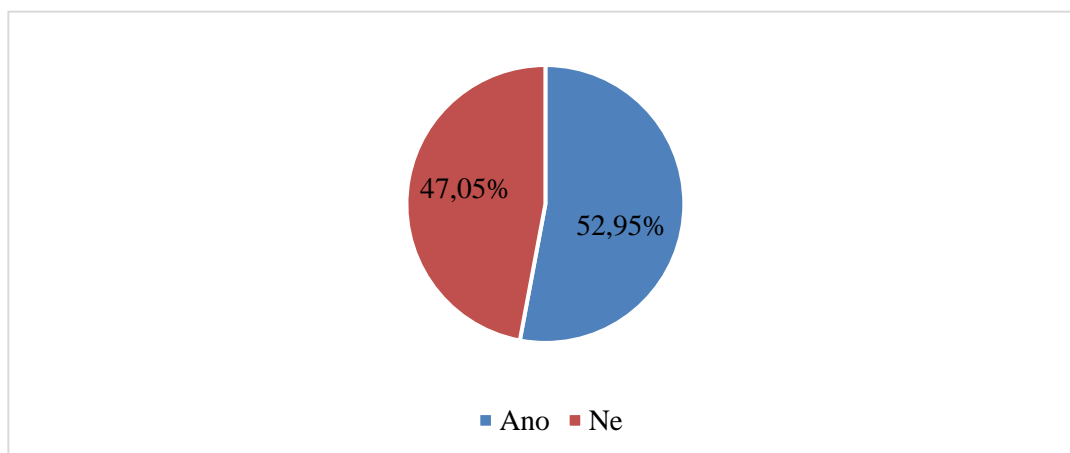
Tabulka č. 14: Budoucí zaměstnání v oboru andragogiky

Budoucí zaměstnání v oboru andragogiky	Absolutní četnost		Absolutní četnost celkem	Relativní četnost		Relativní četnost celkem
	Ženy	Muži		Ženy	Muži	
Ano	43	17	60	57,33 %	48,57 %	52,95 %
Ne	32	18	50	42,67 %	51,43 %	47,05 %
Celkem	75	35	110	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Zdroj: autor práce, 2023 (vlastní šetření)

Při grafickém znázornění byl použit výsečový graf, který přehledně popisuje malý rozdíl mezi odpovědí „ano“ (52,95 %) a „ne“ (47,05 %).

Graf č. 14: Budoucí zaměstnání v oboru andragogiky

Zdroj: autor práce, 2023 (vlastní šetření)

Otázka č. 15: Jste spokojeni se studiem andragogiky na vaší škole?

V poslední otázce se zjišťuje, zda jsou studenti spokojeni se svým studiem na vysoké škole při studiu andragogiky. Ze všech 110 studentů (100,00 %). Větší polovina 67 studentů (65,24 %) je se studiem spokojena, ale naopak 43 studentů (34,77 %) se svým studiem spokojena není.

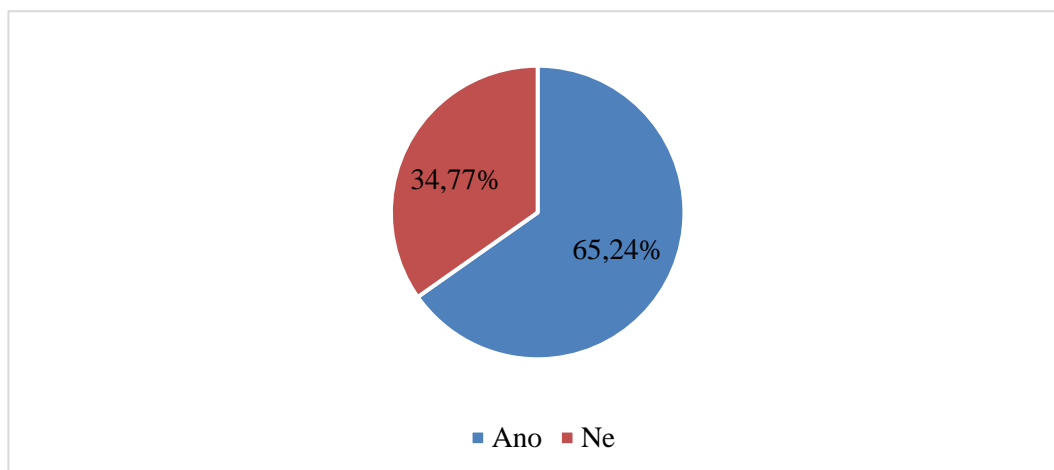
Tabulka č. 15: Spokojenost se studiem andragogiky

Spokojenost se studiem andragogiky	Absolutní četnost		Absolutní četnost celkem	Relativní četnost		Relativní četnost celkem
	Ženy	Muži		Ženy	Muži	
Ano	40	27	67	53,33 %	77,14 %	65,24 %
Ne	35	8	43	46,67 %	22,86 %	34,77 %
Celkem	75	35	110	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Zdroj: autor práce, 2023 (vlastní šetření)

Na grafické znázornění odpovědí z poslední otázky dotazníku byl použit výsečový graf.

Graf č. 15: Spokojenost se studiem andragogiky

Zdroj: autor práce, 2023 (vlastní šetření)

5.3 Výsledky výzkumu a jeho vyhodnocení

Výzkum byl zaměřen na motivaci a důvody studentů ke studiu vysokoškolského oboru andragogiky. Dále se zkoumá, zda můžou andragogové s nabytými zkušenostmi ze studia v budoucnu nějak čerpat a své zkušenosti a praxi nějak zužitkovat.

Otázky v dotazníku byly cíleny na ověření stanovených tvrzení v hypotézách a ty se buď potvrdí nebo naopak vyvrátí. Výzkum zahrnoval stanovení tří hypotéz a každá z hypotéz obsahovala nulovou a alternativní hypotézu. K ověření hypotéz byl použit test dobré shody Chí-kvadrát.

Při použití Chí-kvadrátu se rozhoduje, zda hypotézu přijmeme či odmítneme, toto rozhodnutí se dělá na základě testování nulové hypotézy. Důležitý je výpočet testového kritéria, což slouží jako číselná charakteristika, která je odvozena ze zjištěných dat. Testových kritériem je tedy hodnota kde x^2 se označuje jako testové kritérium Chí-kvadrát. Tady je pozorovaná četnost, to je ta, která je skutečná a vychází z našeho opravdového zkoumání a ta očekávaná, která, která by měla odpovídat formulované nulové hypotéze. (Chráska 2016, s. 66)

Chráska (2016, s. 66) uvádí, že „*při rozhodování o platnosti nulové hypotézy zpravidla postupujeme tak, že vypočítanou hodnotu testového kritéria srovnáváme s tzv. kritickou hodnotou, kterou lze nalézt v tabulkách. Příslušnou kritickou hodnotu hledáme vždy pro určitou (zvolenou) hladinu významnosti a tzv. počet stupňů volnosti*“.

Hladinu významnosti je určena na 0,05 (5,00 %), což je zároveň nejčastější hodnota při určování hladiny významnosti. Při výpočtu x^2 se vychází z předpokladu, že platí nulová hypotéza, ale jen v případě, že je x^2 nižší než 0,05, pak nulou hypotézu zamítáme. Hypotézy budou zpracovány pomocí vzorce Chí-kvadrátu.

Pro výpočet testového kritéria je použit vzorec:

Obrázek č. 1: Chí-kvadrát

$$G = \sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^s \frac{(n_{ij} - n'_{ij})^2}{n'_{ij}}$$

Zdroj: Kábrt, online, cit. 2023-02-25

Hypotéza č. 1:

H₁₀: Mezi studenty a studentkami andragogiky bylo povědomí o studiu andragogiky.

H_{2A}: Mezi studenty a studentkami andragogiky nebylo povědomí o studiu andragogiky.

Tabulka č. 16: Hypotéza č. 1 (pozorovaná hodnota)

	Ano	Ne	Celkem
Ženy	44	31	75
Muži	28	7	35
Celkem	72	38	110

Zdroj: autor práce, 2023 (vlastní šetření)

Tabulka č. 17: Hypotéza č. 1 (očekávaná hodnota)

	Ano	Ne	Celkem
Ženy	49,09	25,91	75,00
Muži	22,91	12,09	35,00
Celkem	72,00	38,00	110,00

Zdroj: autor práce, 2023 (vlastní šetření)

V případě, že použijeme výše uvedený vzorec a dosadíme do něj hodnoty vyjde nám hodnota testového kritéria χ^2 : 4,801. Kritická hodnota v tomto případě je 3,841.

Po vypočtení testového kritéria se ukázalo, že testové kritérium je vyšší než kritická hodnota a v tom případě platí alternativní hypotéza tedy, mezi studenty a studentkami nebylo povědomí o studiu andragogiky.

Hypotéza č. 2:

H₂₀: Mezi názory studentů a studentek na profesní dráhu v andragogice nejsou signifikantní rozdíly.

H_{2A}: Mezi názory studentů a studentek na profesní dráhu v andragogice jsou signifikantní rozdíly.

Tabulka č. 18: Hypotéza č. 2 (pozorovaná hodnota)

	Ano	Ne	Celkem
Ženy	43	32	75
Muži	17	18	35
Celkem	60	50	110

Zdroj: autor práce, 2023 (vlastní šetření)

Tabulka č. 19: Hypotéza č. 2 (očekávaná hodnota)

	Ano	Ne	Celkem
Ženy	40,91	34,09	75,00
Muži	19,09	15,91	35,00
Celkem	60,00	50,00	110,00

Zdroj: autor práce, 2023 (vlastní šetření)

V případě, že použijeme vzorec, který je uveden výše a dosadíme do něj hodnoty vyjde nám hodnota testového kritéria χ^2 : 0,738. Kritická hodnota je v tomto případě 3,841.

Po výpočtu testového kritéria se dá zjistit, že testové kritérium je nižší než kritická hodnota a v tom případě se potvrzuje nulová hypotéza tedy, mezi názory studentů a studentek na profesní dráhu v andragogice nejsou signifikantní rozdíly.

Hypotéza č. 3:

H₃₀: Mezi názory studentů a studentek nebyly výrazné rozdíly důvodů jejich počáteční motivace ke studiu andragogiky.

H_{3A}: Mezi názory studentů a studentek byly výrazné rozdíly důvodů jejich počáteční motivace ke studiu andragogiky.

Tabulka č. 20: Hypotéza č. 3 (pozorovaná hodnota)

	Ženy	Muži	Celkem
Získání titulu	36	19	55
Zvýšení kvalifikace	13	8	21
Náročnost studia	0	0	0
Atraktivnost studia	13	5	18
Dobrá dopravní dostupnost školy	1	0	1
Dobrá reference absolventů	0	3	3
Dobrá uplatitelnost na trhu práce	12	0	12
Celkem	75	35	110

Zdroj: autor práce, 2023 (vlastní šetření)

Tabulka č. 21: Hypotéza č. 3 (očekávaná hodnota)

	Ženy	Muži	Celkem
Získání titulu	37,5	17,5	55
Zvýšení kvalifikace	14,32	6,68	21
Náročnost studia	0	0	0
Atraktivnost studia	12,27	5,73	18
Dobrá dopravní dostupnost školy	0,68	0,32	1
Dobrá reference absolventů	2,05	0,95	3
Dobrá uplatitelnost na trhu práce	8,18	3,82	12
Celkem	75	35	110

Zdroj: autor práce, 2023 (vlastní šetření)

V případě, že použijeme výše uvedený vzorec a dosadíme do něj hodnoty vyjde nám hodnota testového kritéria χ^2 : 13,256. Kritická hodnota v tomto případě je 12,592.

Po vypočtení testového kritéria se ukázalo, že testové kritérium je vyšší než kritická hodnota a v tom případě platí alternativní hypotéza tedy, mezi názory studentů a studentek byly výrazné rozdíly důvodů jejich počáteční motivace ke studiu andragogiky.

5.4 Diskuze a doporučení pro praxi

Cílem celého výzkumného šetření částí bakalářské práce bylo zjistit proč a z jakého důvodu vlastně studenti andragogických oborů studují andragogiku, jaká je jejich největší motivace pro toto studium a jestli vidí ve studiu andragogiky nějaký potenciál pro jejich budoucí profesní cestu nebo jinou alternativu využití.

Během sběru informací byl použit k získání respondentů internetové skupiny, které jsou určeny pro studenty andragogiky a tím pádem bylo snadné sehnat dostatek respondentů, kteří se hodili pro výzkum. Dotazník jim byl poslán internetovou formou, takže ne jenom, že vyplňování dotazníků ušetřilo docela dost času, ale taky se ušetřilo dost papíru a nějaký ten inkoust. Během kvantitativní šetření se vyplnění dotazníku k bakalářské práci zúčastnilo 110 respondentů, což dělalo 84,48 % z celkových 135 rozeslaných dotazníků, kteří dokázali dotazník řádně vyplnit a jejich odpovědi byly použitelné pro toto kvantitativní šetření. Pro dosažení a naplnění cílů byly stanoveny výzkumné hypotézy, které potvrdí různá tvrzení. Tyto hypotézy byly následně ověřeny statistickou metodou Chí-kvadrátu. Následně se zvolila vždy jedna nulová hypotéza a proti ní alternativní hypotéza a díky statistické metodě Chí-kvadrátu jsme mohli nulovou nebo alternativní hodnotu vyvrátit nebo potvrdit. Statistická metoda Chí-kvadrát byla následně použita u 3 hypotéz.

V první hypotéze bylo zjišťováno, jestli studenti slyšeli o pojmu andragogika ještě před tím, než se na tento obor přihlásili. Byla přijata alternativní hypotéz z důvodu toho, že testové kritérium je vyšší než kritická hodnota. Kdy testové kritérium mělo hodnotu 4,801 a kritická hodnota byla 3,841, a proto můžeme tvrdit, že mezi studenty a studentkami andragogiky nebylo povědomí o studiu andragogiky.

Během šetření bylo vyhodnoceno, že ne každý student, má povědomí o pojmu slova andragogika z vyplněných dotazníku vyšlo najevo, že 69,34 % slyšelo o tomto pojmu ještě před započítím studia a zbývajících 30,66 % tento pojem neznali do doby, než na tento obor narazili nebo se o něj začali zajímat. I když je procento studentů, kteří o oboru andragogiky neslyšeli menší než procento těch, kteří o něm slyšeli i přesto je toto procento dost vysoké, i když jde už o běžný obor, který se dnes běžně objevuje na vysokých školách se zaměřením na humanitní vědy.

Během šetření u druhé hypotézy bylo zjišťování, jestli studenti a studentky se chtějí v budoucnu věnovat zaměstnání spojené s andragogikou a tím pádem lze usuzovat, že jim přijde obor andragogiky perspektivní a naplňující. Naplnila se nulová hypotéza, která zní: mezi názory studentů a studentek na profesní dráhu v andragogice jsou signifikantní rozdíly. Protože Testové kritérium bylo nižší než kritická hodnota, a tedy testové kritérium uvádělo hodnotu 0,738 a kritická hodnota měla hodnotu 3,841.

Šetření nabylo výsledků, že mezi studenty jsou rozdíly v tom, zda vidí v andragogice nějakou budoucnost nebo se během studia přesvědčili o tom, že pro ně nemá andragogika asi úplně kvalitní uplatnění a chtěli by se ubírat v budoucnu jiným směrem. Z výsledku dotazníku vyšlo, že v andragogice vidí budoucnost 52,95 % studentů a jiným směrem se bude chtít zřejmě ubírat 47,05 % dotazovaných studentů. Zde bychom mohli usuzovat, že procentuální hodnoty nejsou moc rozdílné, takže s trochou nadsázky lze říci, že andragogika okouzlí asi jen o něco větší polovinu studentů. Ale i to není špatná varianta, protože jde vidět zase díky těmto informacím, že obor andragogiky je na vzestupu a chce se v něm pokračovat docela dost studentů, a to vrhá na andragogiku docela dobré světlo a určitě mnoho současných studentů bude doporučovat svým mladším kamarádům, aby tento obor studovali, a to je pro andragogiku jako takovou dobře.

U třetí a zároveň poslední hypotézy bylo zjišťování, jakou motivaci a proč se studenti přihlásili na andragogiku. Nakonec byla přijata alternativní hypotéza, protože testové kritérium bylo o něco málo vyšší než kritická hodnota. Přesné čísla ukazovaly u testového kritéria hodnotu 13,256 a kritická hodnota nabyla hodnoty 12,592 a tak se ukázalo, že mezi názory studentů a studentek byly výrazné rozdíly důvodů jejich počáteční motivace ke studiu andragogiky.

Po čas tohoto šetření se ukázalo, že studenti mají docela zajímavou motivaci ke studiu andragogiky. Nejčastější odpovědí se ukázalo, že hodně studentů je na andragogice, kvůli získání titulu což určilo za primární přesně 50,00 % studentů, další údaje stojí taky za zmínku, i když už nejsou tak enormní. Zvýšit kvalifikaci se díky studiu chce 19,10 % respondentů, dalším 16,36 % přišel obor andragogiky atraktivní a s tím je docela spojena uplatitelnost na trhu práce a kvůli uplatitelnosti studuje andragogiku 10,90 %, hlavní důvod 2,73 % studentů je, že dostali na andragogiku dobrou referenci od absolventů a zbývajících 0,91 % respondentů studuje školu hlavně kvůli dobré dopravní dostupnosti.

Z výsledků lze usuzovat, že titul je pro mnoho studentů a studentek v dnešní době důležitou součástí jejich kvalifikace není se čemu divit, protože na absolventy je na trhu práce kladen velký tlak společnosti na co nejvyšší kvalifikaci absolventa v perspektivním oboru, kterého bude každá firma chtít a bude o něj zájem. Zvýšení kvalifikace spíše vybírali již studenti, kteří jsou na kombinovaném a dálkovém studiu a potřebují si zvýšit kvalifikaci v práci, protože na ně ze strany zaměstnavatele může být také vyvíjen tlak nebo podle směrnic potřebují vyšší kvalifikaci, aby si udrželi své pracovní místo.

Andragogika není úplně perspektivní obor, když se na ní budeme dívat z pohledu studentů vysokých škol, kteří si zrovna vybírají obor, kterému by se chtěli věnovat. Já osobně si myslím, že hlavním problémem b mohla být motivace nejen ze strany školy ale také budoucích zaměstnavatelů, protože s andragogickými obory moc nespolupracují a potom je těžké pro absolventy se uplatnit, protože student vystuduje školu a teď nedostal žádnou nabídku a bez zkušeností se mu těžko hledá uplatnění na trhu práce. Když to srovnáme třeba s technickými školami, tak na mnoha těchto školách to chodí jinak. Studenti už během svého studia dostávají pracovní nabídky po tom, co školu dostudují a už mají jisté pracovní místo, když jsou šikovni. Je to hlavně kvůli spolupráci školy s firmami. Proto by určitě nebylo na škodu, kdyby firmy více spolupracovala se školami, kde se dá studovat andragogika.

ZÁVĚR

V bakalářské práci se autor věnoval tématu, které si sám zvolil a pojmenoval motivace ke studiu andragogiky.

Během psaní této práce se použilo hodně kvalitních knižních a internetových zdrojů ze kterých autor čerpal a získal potřebné a užitečné informace, které ještě prohloubily jeho znalosti o andragogice. Hlavní cíle, které byly určeny před započnutím psaní práce se do jisté míry povedly naplnit.

První kapitola byla věnována historii andragogiky, kde byla snaha o to vymežit historii andragogiky, jak vznikala, jak se dále vyvíjela a jaké měla během svého vzniku úskalí a problémy.

Druhá kapitola byla hodně obsáhla, a to taky vzhledem k tomu, že se v ní jednalo čistě jen o andragogika a obsahovala nejvíce informací, hlavně vymezení a definice tohoto pojmu, důraz byl kladen také na vysvětlení objektu a předmětu andragogiky, něco málo i o subdisciplínách andragogiky, dále v teoretické části byla zmínka i o gerontopedagogice, protože i ta koneckonců je spjata s andragogikou

Třetí kapitola byla zaměřena na roli andragoga, v této kapitole šlo o to vymežit kompetence andragog, co vše je v těchto kompetencích zahrnuto a jaké podmínky musí andragog splňovat, aby mohl tuto profesi vykonávat, kompetence byly rozděleny na ty nejdůležitější, a to primární a sekundární. Dále se kapitola věnovala tomu, jaké profese vlastně může andragog vykonávat.

Čtvrtá a poslední kapitola teoretické částí se věnovala motivaci, kde se autorovi podařilo najít informace k definicím motivace a dále byly vypsány všechny důležité motivační faktory nakonec ve čtvrté kapitole byl vysvětlen pojem zájmy, který je neodmyslitelnou částí motivačních faktorů.

Pátá a poslední kapitola byla celá věnovaná praktické neboli empirické části bakalářské práce. Na začátku kapitoly se stanovily cíle výzkumu, dále byly vypsány jednotlivé hypotézy, které se vyhodnocovaly pomocí Chí-kvadrátu. Dále se určil výzkumný vzorek, který tvořili studenti andragogiky. Ještě před vytvořením tabulek

a grafů se určila struktura dotazníku. Úplně nakonec praktické části se hypotézy vyhodnotily podle Chí-kvadrátu, jestli platí nulová nebo alternativní hypotéza. U první hypotézy vyšla alternativní u druhé nulová a u třetí alternativní.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Seznam použitých českých zdrojů

BARTÁK, J. M. DENJANENKO. *Sociální andragogika: andragogika v procesu socializace člověka*. 1. vyd. Praha Grada, 2021. ISBN 978-80-247-3997-7.

BENEŠ, M. *Andragogika – teoretické základy*. 1. vyd. Praha: EUROPLEX BOHEMIA, 2003. ISBN 80-86432-23-8.

BENEŠ, M. *Andragogika filozofie – věda*. 1. vyd. Praha: EUROPLEX BOHEMIA, 2001. ISBN 80-86432-03-3.

BENEŠ, M. *Andragogika*. 1. vyd. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-2580-2.

BENEŠ, M. *Andragogika*. 2. vyd. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-4824-5.

BENEŠOVÁ, D. *Gerontagogika*. 1. vyd. Praha: UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO, 2014. ISBN 978-80-7452-039-6.

CHRÁSKA, M. *Metody pedagogického výzkumu*. 2. vyd. Praha: Grada, 2016. ISBN 978-80-247-5326-3.

LIVEČKA, E. *Úvod do gerontopedagogiky*. 1. vyd. Praha: Ústav školských informací při ministerstvu školství ČSR, 1979.

MÜHLPACHR, P. *Gerontopedagogika*. 2. vyd. Brno: MASARYKOVA UNIVERZITA PEDAGOGICKÁ FAKULTA, 2009. ISBN 978-80-210-5029-7.

MUŽÍK, J. *Řízení vzdělávacího procesu*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2010. ISBN 978-80-7357-581-6.

NEKONEČNÝ, M. *Základy psychologie*. 1. vyd. Praha: Academia, 1998. ISBN 0-200-0689-3.

PALÁN, Z. a T. LANGER. *Základy andragogiky*. 1. vyd. Praha: UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO, 2008. ISBN 978-80-86723-58-7.

PECH, O. *Příruční slovník pedagogický*. 1. vyd. Praha: Česko-slovenská grafická Unie, 1937.

PRŮCHA, J. *Andragogická výzkum*. 1. vyd. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-5232-7.

PRŮCHA, J. *Pedagogická encyklopedie*. 1. vyd. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-546-2.

SKUTIL, M. *Základy pedagogicko-psychologického výzkumu pro studenty učitelství*. 1. vyd. Praha: Portál, 2011. ISBN 978-80-7367-778-7.

URBAN, J. *Motivace a odměňování pracovníků*. 1. vyd. Praha: Grada, 2017. ISBN 978-80-271-0227-3.

VALIŠOVÁ, A. a M. KOVAŘÍKOVÁ. *Obecná didaktik*. 1. vyd. Praha: Grada, 2021. ISBN 978-80-271-3249-2.

VETEŠKA, J. a kol. *Jak vypracovat bakalářskou a diplomovou práci*. 6. vyd. Praha: UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO, 2015. ISBN 978-80-7452-106-5.

VETEŠKA, J. a T. VACÍNOVÁ. a kol. *Aktuální otázky vzdělávání dospělých andragogika na Prahu 21. století*. 1. vyd. Praha: UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO, 2011. ISBN 978-80-7452-012-9.

VETEŠKA, J. *Přehled andragogiky: úvod do studia vzdělávání a učení se dospělých*. 1. vyd. Praha: Portál, 2016. ISBN 978-80-262-1026-9.

ZORMANOVÁ, L. *Didaktika dospělých*. 1. vyd. Praha: Grada, 2017. ISBN 978-80-271-0051-4.

ZORMANOVÁ, L. *Obecná didaktika*. 1. vyd. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-4590-9.

Seznam použitých zahraničních zdrojů.

Seznam použitých internetových zdrojů

Managementmania.com: Kompetence [online]. 2011-2016, Publikováno 17. 3. 2016 [cit. 2023-01-28]. Kompetence. Dostupné z: <https://managementmania.com/cs/kompetence>

Publi.cz: Manažerské dovednosti [online]. 2014, [cit. 2023-02-11]. Dostupné z: <https://publi.cz/books/114/08.html>

SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ

Seznam obrázků

Obrázek 1: Chí kvadrát.....	55

Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Věk	33
Tabulka č. 2: Pohlaví.....	35
Tabulka č. 3: Nejvyšší dosažené vzdělání.....	36
Tabulka č. 4: Forma studia andragogiky.....	37
Tabulka č. 5: První volba vysoké školy.....	38
Tabulka č. 6: Upřednostňovaný obor.....	39
Tabulka č. 7: Motivace ke studiu andragogiky.....	41
Tabulka č. 8: Povědomí o oboru andragogiky.....	43
Tabulka č. 9: Pokračování v navazujícím studiu	44
Tabulka č. 10: Způsob motivace ke studiu andragogiky.....	45
Tabulka č. 11: Způsob doslechu o andragogice.....	47
Tabulka č. 12: Uplatitelnost andragogiky na trhu práce.....	49
Tabulka č. 13: Dostatečnost finančního ohodnocení andragogických pracovníků...50	
Tabulka č. 14: Budoucí zaměstnání v oboru andragogiky.....	52
Tabulka č. 15: Spokojenost se studiem andragogiky.....	53

Tabulka č. 16: Hypotéza č. 1 (pozorovaná hodnota).....	55
Tabulka č. 17: Hypotéza č. 1 (očekávaná hodnota).....	55
Tabulka č. 18: Hypotéza č. 2 (pozorovaná hodnota).....	56
Tabulka č. 19: Hypotéza č. 2 (očekávaná hodnota).....	56
Tabulka č. 20: Hypotéza č. 3 (pozorovaná hodnota).....	57
Tabulka č. 21: Hypotéza č. 3 (očekávaná hodnota).....	58

Seznam grafů

Graf č.1: Pohlaví	34
Graf č.2: Věk.....	35
Graf č.3: Nejvyšší dosažené vzdělání.....	36
Graf č.4: Forma studia andragogiky.....	37
Graf č.5: První volba vysoké školy.....	38
Graf č.6: Upřednostňovaný obor.....	40
Graf č.7: Motivace ke studiu andragogiky.....	42
Graf č.8: Povědomí o oboru andragogiky.....	43
Graf č.9: Pokračování v navazujícím studiu.....	44
Graf č.10: Způsob motivace ke studiu andragogiky.....	46
Graf č.11: Způsob doslechu o andragogice.....	48
Graf č.12: Uplatitelnost andragogiky na trhu práce.....	49
Graf č.13: Dostatečnost finančního ohodnocení andragogických pracovníků.....	51

Graf č.14: Budoucí zaměstnání v oboru andragogiky.....	52
Graf č.15: Spokojenost se studiem andragogiky.....	53

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A - Dotazník	I

Příloha A - Dotazník

Vážení respondenti/vážené respondentky,

jsem studentem Univerzity Jana Ámose Komenského. Vytvořil jsem dotazník, který je nedílnou součástí pro vypracování mé bakalářské práce. Dotazník je určen výhradně pro studenty andragogických oborů na vysoké škole. Tímto bych požádal, jestli by jste věnovali chvílku na vyplnění mého dotazníku. Dotazník je 100% anonymní. Předem děkuji těm, kteří si najdou chvílku na vyplnění dotazníku.

Dotazníkové otázky:

1. Jste?
  - a) Muž
  - b) Žena
2. Kolik je vám let?
  - a) Méně než 20 let
  - b) 20-29 let
  - c) 30-39 let
  - d) 40 a více let
3. Jaké je vaše nejvyšší dosažené vzdělání?
  - a) Středoškolské s maturitou
  - b) Vyšší odborná škola
  - c) Bakalářské
  - d) Magisterské
  - e) Doktorské
4. Jakou formou studujete andragogiku?
  - a) Prezenčně
  - b) Kombinovaně
  - c) Dálkově
5. Byla andragogika vaše první volba při vybírání oboru na vysoké škole?
  - a) Ano
  - b) Ne
6. Jestli ne jaký obor jste upřednostňovali?
  - a) Ne, andragogika byla mou první volbou
  - b) Jiný pedagogický obor
  - c) Sociální obor
  - d) Přírodovědecký obor
  - e) Matematicko-fyzikální obor
  - f) Zdravotnický obor
  - g) Konzervatoř obor
  - h) Technický obor

- i) Jiný obor
7. Jaká je vaše největší motivace ke studiu andragogiky?
    - a) Získání titulu
    - b) Zvýšení kvalifikace
    - c) Náročnost studia
    - d) Atraktivnost oboru
    - e) Dobrá dopravní dostupnost školy
    - f) Dobré reference absolventů
    - g) Dobrá uplatitelnost na trhu práce
    - h) Jiné
  8. Slyšeli jste o oboru andragogika ještě před tím, než jste se na tento obor přihlásili?
    - a) Ano
    - b) Ne
  9. Chcete pokračovat v navazujícím studiu andragogiky?
    - a) Ano
    - b) Ne
  10. Kdo vás nejvíce motivoval ke studiu andragogiky?
    - a) Já sám sebe
    - b) Rodiče
    - c) Kamarádi/přátelé
    - d) Učitelé z předchozích škol
    - e) Jiné
  11. Odkud jste se dozvěděli o oboru andragogika?
    - a) Masmédia (internet, TV, soc. sítě, ...)
    - b) Učitelé
    - c) Přátelé
    - d) Absolventi
    - e) Literatura
    - f) Jiné
  12. Myslíte si, že andragogika bude více uplatitelná na trhu práce?
    - a) Ano
    - b) Ne
  13. Myslíte si, že práce andragogů je dostatečně finančně ohodnocena?
    - a) Ano
    - b) Spíše ano
    - c) Nedokážu posoudit
    - d) Spíše ne
    - e) Ne
  14. Budete chtít pracovat v budoucnu v oboru andragogiky?
    - a) Ano
    - b) Ne
  15. Jste spokojeni se studiem andragogiky na vaši škole?
    - a) Ano
    - b) Ne

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Martin Kacíř

Obor: Vzdělávání dospělých

Forma studia: Prezenční

Název práce: Motivace ke studiu andragogiky

Rok: 2023

Počet stran textu bez příloh: 55

Celkový počet stran příloh: 2

Počet titulů českých použitých zdrojů: 23

Počet titulů zahraničních použitých zdrojů: 0

Počet internetových zdrojů: 2

Vedoucí práce: doc. PaedDr. Slavomír Laca, Ph.D., Dr.h.c.